

احمد ضیائی مدرسہ

توزو ماس
چیک لک

۱۳۶۷ - ۱۲
ربیع الاول

 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 ﴿١﴾

تا که بارلق بولدی بوقلوق ننگ فضا سیدین جدا
 کائنات ننگ تار لر بدین چقدی یوزمیک خل صدا
 یار عکسی جام و می ده قلم میدی یالفوز طهور
 بار چه بارلق یار عکسی ساری قلدی اقتدا
 خوشمو بر کون ایردیکم بوق ایردی کون تو ندین امر
 یار عکسی پر توی ایچره ایدی بارلق ادا
 سو بیکو سری ایچره تا کم جلوه اندازه بولدی یار
 ممکنات بوسر لاهوتی له تافدی اهدا

کاشغر شکچالک کز بته اداره سیده بیسادی

(بها سی ۱۰۰۰۰ دوللار)

نسخه سی : ۵۰۰ دانه

قالیغای بوسریشکن چاغدامن لك كه اورون
 و ابرود بر اسمان زره قوباش شاه و كدا
 نوشموسر برله ابرود و اوسمه باراق ره شده سی
 نبره سه پور شده كر بولمیفای آنكا منك جان فدا
 چهرت ایچره بو ضیائی انتظار تا آنكلیغای
 عالم امكانه كو چكن چاغدیكى مونك لوق ندا
 — غزل —

ایکی دل لوق کهنه یولداش برله بر بولدوق یانا
 ساقلاغیل اوشبو ضیائی فی اوزونك یاربنا
 دیل کو پر لیکنی اینلکه سن اونونك کونکلیکه سال
 رحمتك برله صراط مسقیمه اهدنا

یا حشی اخلاق برله پاک وجدان آنکا بولسون نصیب
 بلیسون بار دیب وطن دین باشقا دیادا آنا
 ایز کو چی، ایز بیلکو چی او، هیچ قاچاندا بولمسون
 خلقیمه بر لیک بر ایز لیک فی احسان قلمینا
 یا خشیلق قلم قنی استه ره زمان سنغان کو کل
 ایز کو ایک دین باشقا همه بولغوسیدور تر فنا
 سویکو کلزاریدا بر کل عاشقی دور خسته دیل
 سویکو نیکه بو ضیائی نك قاچان باغری قانا
 — غزل —

جسمی که قایل فیض همیشه بهار آنکا
 بار سا قایناغابولغوسیدور بخت یار آنکا

کورد و گو صبح قو باش نوردین فیض آوز ایکان
ستکور میدی قارانگور کچه لر غبار آنکا

رابعه جسمی چون ایکان او قابل جمال
نورندی عشقیده معدین بولوبان زار آنکا

اول غنچه کم بهار دین ایسر رنگ بوی قبول
کول بوزلی قزچه که لریده جای بار آنکا

جسمی کی او تار تا آوراوز که یاخشلیق
آجوز آرا بر نیچه کوز انتظار آنکا

هر که که او نصیحت اوستاد قیلور قبول
اقبال شربی بخت جامیدین خوشکوار آنکا

استه رضیائی کونکلی اسنک انسه فیض قبول
تا بولسه سعد کولاریدین بخت نثار آنکا

غزل

شاعر خیالی بر قوش دور یاوا
معنی فضای آنکا دور هوا

اوکنکر ولکده بو قوش قیقپ بر
استه ره زامان اوزبکه اووا

دردمند خیال دور شاعر خیالی
یوکسه که معنی لر اونکنگه داوا

معنی کوهری دانه سی اونونک
باشقه دانه دین تاجماخای نوا

فطرتی بلند خلقی - وزوک
 هر بخوک دانه آنکانا راوا
 ضیائی پرور بر شاعر قلی
 کم شمریده دور اهنگی نوا
 * غزل *
 قینی تانک ننگ نسیمی کتسه کو نکلومنی بهار ایلاب
 خزان بولغان یوره کنی قایتادین رلاله زار ایلاب
 قزیل کل غنچه سیده که ده ردلی کو نکلوم تهسته قاندور
 او میدیم بلبللی غه اوندی عمر ورم انتظار ایلاب
 بو یون ایگمه سی چن ده سنبل نر کسه که محبو بوم
 نزاکت برله اوسرو من که لغتخار ایلاب

مذک کی مقصدیم بولماق ایرور یار کوییدا قربان
 ولیکن او یوره دایم یانا اغیارنی یاد ایلاب
 تیلار منکم کونی بولغایمو یاریم بر نظر تاشلاب
 بخوکه حالیک دیکه ی بارچه زقیب فی شر مسار ایلاب
 ضیائی دلبر آسان ایما س دور کلمیکی قولغه
 کلور و قولغه یا کتکه جو دوشمه نلر که خار ایلاب
 * غزل *
 تیلر من آریما دیب محتم دین هر زمان یارب
 نصیب ایله یاشاشنی اوز کو جو مدین باریکی جان یارب
 قناعت قافی دین بوهمتم سیرغی جای اولسون
 بلند هم تکریم آلدیدا پست دور آسمان یارب

تکبر کر ضلالت دین عبارت بولیمسا ابردی
 بویون ابکمه س ایدیم بولسه اکر شاه جهان یارب
 حقیقت فی سویه رباغرم سو کر او بی حقیقت فی
 حقیقت چی ایماس بولسه کر که س بیک خان یارب
 غریب کو کلوم همیشه خسته مظلوم آودا دیدین
 یتیم لر دردیکه یتیماس کشیلردین فغان یارب
 اوزوک دانا سن واما ابرور پوشیده اوشدوسر
 یتیمه مظلوم ایل لرا هی دین کویتماس جهان یارب
 اکر چه عسرتت نفس فی هرگز خار آتماس من
 یتیم لر بیوه لر ننگ خاکدانی اوشبو جان یارب

ضیائی باغری درد رله ایز بیلکه ن طرفه شاعر دور
 یامانر قصد یدین بچاره فی ایله امان یارب
 — غزل —
 بیلکبلی بولماس ایکان خلق دین یراق تورغانم و خوب
 دشت صحرالرا آرا یالقوزغینه بورکانمو خوب
 آدمی ننگ خصلتی چون یاردم قلماق ایکان
 ایلیکه چکه عکسینی آدین یراق بولغانم و خوب
 بلیدیم نچون کشی کوشکی بو درد که مدیلا
 اولوسانک کویوقوسون دهر دامتیار قلغانم و خوب
 طعنه قلسام خلقعه بونداغ اولوسانک بجنون مینی
 ایل آرا بولغان توبه کی سوزله بی بیلکه نم و خوب

کشمیر خوب غنچه مو خوب آبله و روپ قهقهه و خوب
چونک بولوب دره تار قو و کچک تور و پ اولک همرا خوب

آرمی که ای ضیائی چوز ایماس وجدانی بار
ر بولی اوداغ کشیدن ایمنه فلغاهر خوب
— غزل —

عمر و نك سو کبی کتمه گده اونون
ایل آلدیکدا تورما قدا کوتوب

حیات تحفه بیده اویسودونک شطرنج
اینجونه لر توفلدسک بوتوب

عمر بزا بلیک که خدمت قیلدیکه
اوخلارونک اکی قوبدرنک اوخلووب

اوتوشونکه سن به پ سیماب قارا
عبرت اینه کبی یوزونکه توتوب

قور قنبل شونین کم مبادا تارنج
سینی قویسورون اوچوق کورسوتوب

ضیائی ایسور ایل یوزنغه فارشی
ایشلیمه اونی بولماس اونوتوب
— غزل —

بخت سما سی نینک قویاشی یولدوزیدور تربیت
فابقرا تورموش قونی نیک کوندوزیدور تربیت

کور مودوکوب باغ و بوستان لرده تورلوک میدونه
رقوروق شاخدا این سنکایت کوز کوسیدور تربیت

باللیرینک کم او حیانتک نناک کوزل بر میوه سی
 رهبری اینک همیشه بولغوسیدور تربیت
 تربیه آفتاب قو باشدین اعل بولدی بر ابرها
 یعنی ناشنی اعل رخشان قماغوسیدور تربیت
 باش ایکن اولاد لیرینک اورکت علم برله هنر
 ناک چیمو بق ده کما کیلب اوزله شکو سیدور تربیت
 خطر - زار قالغان ایلسکی ای ضیائی یا خشی بیل
 معجزه بر ایل قلب به شنه تکو سیدور تربیت
 شول

یاز کرک یولسا - نکا بار یا خشیلقنی یاز توت
 ایل او چون غلامت قلشنی دایبرو - دلدار توت

نازنین قز حسنیکه سن بولما مغرورای بکت
 کر ترقی ایزدایسه ک راحتمی سن اغیار توت
 بولما عاشق هر کاستان کلیمغا بلبل کبی
 بول اوزنک بلبل وطن فی بر کوزل کلزار توت
 ناناک - سحر کل شاخیدا بلبل قونوب ساراب دیدی
 کل غه کم ای کل اوزونکنی اویلابی آزار توت
 توت دیلمکدا ای ضیائی اوشبوسوزنی هر زمان
 ایزدایسه هر کم حقیقتنی اونی سن یاز توت
 غزل

عجب موخار بولدونک ای ایل من جهل ارا یورکچ
 نادانلق برله خوی آلب حقارت زهریکه کونکچ

بیمق بر روی اوراب آلفان سینی باشدین آباغ ای وای
 دماغینکغه اثر قلماس اوشول بدوی بله ن او سکه چ
 حیانتک شومو؟ تورموش شومو؟ دورانتکه وشو؟ آخر...
 حیات تورضاعو؟ ملهت ا اوشبو نادانلق بله ن کتکه چ
 سنک اوتوموشدیک تارینخی شائینککه ابرور مقنون
 جهان مله تلری شو کتلی دورانتکه کوزتکه چ
 کوزونک آج اویلا بو کون سن اوزونک فاند اغرزالتده
 نید سن خار سن تورک لیک بیوک روحینی ترک انک که چ
 نه بولغای سیک کذب آچمانک کوزنکنی اوبوقودین ملهت
 تورار سن طاقت ، یوق فاند اوسخانغه تیغ بیکه چ

بالر
 ره
 تر
 یعنی
 پندش
 تلک

اوراب آلمش ضیائی نیک وجودی فی سون شواری
 نه رانغای حال ملهت آحری شو یول بله ن که تکه چ
 — عزل حید —

ای سنک بکاه وصفیک قل هو لله احد
 ذات یا کینکغه سنک مخصوص دورالله القمذ
 تو عمیدینک بن کشیدی هم کشیدی ن تو غولمودونک
 اوشبو سوزنک شاهیدیدور لم لایه ولم یولد
 تو بیوک وشلوق بله ن بوکاشات هم هر نه بار
 بار چه سنی ملکونک سنک بولماس آنکا کفر ا احد
 کسر یاق سنکا خاص دورای خدای ذی الجلال
 بنده لبیک قلما بقا مکن بولمیعای هیچ کده حد

یاد
 ایلا

بو ضیائی کرچه دور آلوده عصیا از لایبمه
ایته دور اظهار غجز ایلا پ نای بیهدد
— غزل —

دیده کائنات ضیاسی محمد

انبیا خلی ننگ آسای محمد

ممکنات روضه سی ایچنده نجسته

بر کئی تازه دلربایی محمد

تسکیرکم کائناتی ایلیدی موجود

بو یار آماق دین مدعا سی محمد

بشریت کیلا وجودی ایماس خاص

تقلین ننگ رهنمایی محمد

قدی بار کناه له اولغوچی خم لر
دردی نیک هر زمان داواسی محمد
عصصات ابجره مضطر اولغوچیلرنک
اسیلور یوقوسی رجاسی محمد

بو ضیائی اگرچه دود کناه دین

روی سیاه، لیکن انکاسی محمد

— غزل —

عشرشکه فخر دور غمار محمد

رحمی حق ابرور نای محمد

اول تونی کم عسروح قلدی سماغه

بول آلمای ملک مویار محمد

بارگاه قدسده همردین آرتوق

دور از لدین اعتبار محمد

فخر قلماس بشر اونسک بله یالغوز

همه بارلقندک افتحار محمد

عجز برله کونه ضیائی همیشه

اوسون اولسه ، بؤک شعاع محمد

— غزل —

ایچکاینک ظالم قزیل می اویلام نک فایدور

بیکیمنک قابسی غریب بیچاره لر نک فایدور

ایلامای امک سورار سن کامر انلق ده وینی

ظالم ایتماسو یاطبیعت نک سنکا احسانیدور

کولمیکیل آچیلدی دیب باغم آرا گل غنچه لر

بیوه لر کوز باشی یه شنه تکن گلی ریجاندور

بز مکانهنیک ایچره ساز آوازی مو نکلوق دیبه

تول خوتون رله ن تم لر باغریمنک افغانیدور

اولوما ظلوم همیشه جاری مظلوم اوستیکه

بیل کی ظالم ظلمی هر وقت اوز جینی زندایدور

ظلم ایله هج وقت بولماس ایل آرا آسوده لک

فایدکم ویرانه کورسنگ ظلم نک ویراندور

ظلم ایلی ظلم اتمکدین اوردی یانه کاشکی

ظلم یقالسه ، بو ضیائی نک بؤک ارمانیدور

— غزل —

سیدو نجی سنکا دیم امدی اویکه یار کاور
 توکب اوفصل خزان بل موسی بهار کاور
 ایلب قولیغه قدح برله شیشه فی ساقی
 سونوب الم زده لر که یوق ایستب خمار کاور
 نظام شمالی تیکه نلک ایلیکن کاشن
 سواد کللی بیله یه شنه پ لاله زار کاور
 سحرده شعله نور دین ایلابان تازعاق
 تارا پ ساچنی قلوب جلوه دانداز کاور
 ضیائی جازنی اونونک مقدمه بیکه ایله نثار
 اونکنفا در کهر لر نثاری عار کاور

— غزل —

یوزلریک کلامو ویباکی غنچه رعنا مو دور
 کوزلریک چولیا تم یا کم رکوزله شهلامو دور
 قاشلریک قرغان قام یا تاغدیکی رک قمر اراق
 ساچلریک سنبل مو قوندوز یا عنبر سارا مو دور
 لب لریک اهل بد خشار دیک تزل قز سن اوزونک
 نقطه ایچره تشرییک در جهان آرا مو دور
 سو بکونک ایچره زار لر کوب سنده یوق پروا آنکا
 یوره کیمک کو یا تمور یا کم قارا خارا مو دور
 سوزلریک تأری چقما س دل فکار لر باغری دین
 سوز مو اول یا شهد شکر یا ناوک را مو دور

سنگ دل با غلاب ضیائی اورتنه سو بکوک آرا

عشقک ایچمه زار یا لغوز شاعر شیدا مو دور
— غزل —

هران ایچیده اوتدی کونوم که لمبیدی اول یار
وصلینی کونوب بتدی قاراریم بلیدی دیلدار

کرفک لری اوق، قاشی کاندور کوز لری ترکس
آلما یوزیدور سا چلری سنبل ایل اونکه کوفتار

غنچه ایچیده ایچو کورونور یار یوزیده
کویمه نه قلاهی یارده ابرور جمع نشته لی کلزار

هر چند اونک عشقیدین من زار ابرور من

بله یه اونی، ننه او چون کوب ایشکیده اغیار

زلفیغه اسپر ایلمیدی قویدی سور میدی حالم
بیلدیجکی سه ایزلرنی اسپر ایلمیه برتار

کویا دایینی تنگری بار آتمش بر قارا ناشدین
بروا یوق انکا بولسه جهان سو بکوسیده زار

یار کوییدا بر شاعر شیدا بو ضیائی

یار وصلنی بر کورسه م ایدی دیب اونده امید بار
— غزل —

جهان کلزار پیدا همت کبی در دانه بکمو آرز

ابرور همت کلی نازه قیش اولسون یاکی بولسون باز

لاچین لر لقمه سیدور همتیدین مرغلر باغری

تون همت لی بولغاچ کول ایچیده بر قارا لای غاز

بلند توت همه تنگانی آشیانه نکدور سننگ اوستون
 شکار ایله شکه عرفان قوشلری سن قذاتنگ یاز
 ایدینگ رشالی یور کوت بوغدی جا هلاق قناینگی
 توروب سلکین کیل ای یور کوت جهالتکه چوقورلر قاز
 اولوغوار روح بله ن همت ای قلعل سن قنات قویروق
 ترقی سنک فضا سیدا یسکی دین ایله کیل فرواز
 بلند همت فی توتمشدور ضیاتی هر زامان رهبر
 اوننگ شعر یکه برمش همتی بر دلر با آواز
 ✓ — غزل —
 جهان انگر کشیلر کلدی کتدی کلمیدی هرگز
 اوکتکه له رنه حالدا کسه آنی بلیدی هرگز

توغولندی، اولدی، کولدی، یغلبیدی کوز یومدی ذبیان
 اوزیکه یاخشیلقدین باشقه یولداش نامیادی هرگز
 زمانغه نسبه بیک قسقه دور عمر ونک سننگ انسان
 ولیکن خواب غفلتدین کوزونک آچلمیدی هرگز
 جهاند املک مالم بار دسیان سن بولم اغیل مغرور
 قولو اگنه که لیمیدی ملک باشقه لر تا اولمیدی هرگز
 یاسانق ایله حاجی یاخشیلق لیکن شونی بلدییم
 فلک آینه سی کورسه تیکو نجه قویمیدی هرگز
 میسر بولغو نجه ایز کولوک قیل یاخشی آت قالسون
 یرمان سن یاخشی سن اولدوونک بوله آت قالدی هرگز

کشی دنیاغه کلدی فالدوروپ که تنک کرک رایز
ایلیکه خدمت آنکه نلرنی نایمی اوچیدی هرگز
- غزل -

سیری گل وه ایلاب چمن ده هر سحر کشار قز
آلدی کونکولوم جلوه رله دلبرو دلد ارقز
عنبرین ساخی بله آهو کوزی اوینتاب
سنبل ز کس فی قل ایلاب کوزهل رفتار قز

بای بریب عقلم فی باردیم فاشیغه قلدم سلام
لطف ایله بردی جوامیم کوزلری خمار قز

تاشلیماق رایلی سوزنی اویدیفان ایردیم آنکا
اونفیس لبلر بلن بونداغ دیدی هوشیار قز

ترک قزی من اصلی ترک ایلیک شاییکه لایق ایماس
عقیبنی ساقلاماس، احلاقیدا ناچار قز

تورک قزی لازیم اورالغای غنچه دهک عفت بله
بولمیفای شرمینده هم باجمال هم اغدار قز

اکلیغاج بوسوز ضایعی ایلادی تحسین آنکا
چونکی ترکلیک شاییکه خاص قلدی سوز اطهار قز
- غزل -

امید گلی مشقت چکمو کونجه آچیلیماس
دوراندن عمر و حیرت ترشاه سندن تاقیلیماس

بوی بولیمسا اوزونکده، بوی ایلمکوجی شمال بول
ناچقمسا شمال لر، کل بوی لری سچلیماس

فضیلتك كوب اولسا هر كور آغش نینا قیل زامان دین
 كوب بولمیشو حجه سوره شاخدر که ناش ایتماس
 نا اهل لر که ساقلان ... فضلنکی قلم معلوم
 سا برامیغو بجه بلبل نفس آرا سولا تماس
 هر ر کوزه لئی کوزه نك کو نکلونکی اونه کارمه
 ناشی کوزدهل بوللاو نك اتنا کوزدهل سا اتماس
 بولماس کتیکه هیچ وقت بختور نلهن خارالنه
 اینکه ایشی بوللا قلیج کیلب قلال تماس
 خاشق ابرور بدتکه البته زخم نپزه
 لیکن بوزم بوبه کتیکه ده مقام کبی قناد اتماس

هونیا دا دوست کتیکه کوبدور ضیائی اتماس
 خالص دوستنی جهاندین ایزدب کشی تاپا اتماس
 - غزل -
 کل تولا کولوقنا ائمه سی گلنار ایتماس
 شو بلر کوبدور ولیکن بارچه سی دلدار ایتماس
 بز مگه نیک ایچره هر کم لایق صحبت ایتماس
 هر خور لدر وچ آشنا بیل عمرم اسرار ایتماس
 ایزه بیان هم دردنی اگر تاپسانک اونیک مونکداشی اول
 اهل درد هر جایدا بولسون هیچ وقیت اغیار ایتماس
 دولتسک باریده کوبدور بار و عهدهم لار سنکا
 عکسی یوز بر کنده بلکیل هیچ قا بوسی یار ایتماس

فانچه زيبا بولسو مو راست دك بولاليماس ساندته سم

نقش كر سزغان گلستان نشمه سي گلزار ايماس

ياخشىملىق ايله همان چونكم قارا ر بوز بلهن

باقيمار ناييه لهسو كلك اونى دركار ايماس

اي ضيائى اويلونوب تبيرش كرك آچون آرا

كائنات تبيره وه ليكن هچ رى بيكار ايماس

غزل

اي يكت سنكا خلق ناك غمى بس

بولهك خياللر همه سي هومس

اوركت بوره كنى خلق نذك غميه

بوغم سز آلمانا هچ قاچان نفس

مللته اوغليغا هر قانداغ نيمه

ملتى كيبى قدرليك ايماس

پورت ايل اوچون كوى پورت ايلنكى سوي ا

وجمانلق يكت باشقا اسمه مس

پورت ايليكه كويمس هر قانداغ كشي

ضيائى ايسوره خه سكه ايرزيمس

غزل

سحر يتشدى ممكاشونداغ ر عجب تاوش

خطاب قلب ديديكم بولسا نك سن كراهل هوش

زمان نيك عاده تي برخل حالدا تور ماسلق

اونونك حقيقي اشى دايجا بولوش بوزلوش

نیمه ش کی اونونك خالی بولسه بو نیکلغ
 کشی، کلب، کتشدین بولور و عموگین خوش
 بریب جهانغه حکیمی بها، دیمش شونداغ
 جهان مینغه شالدور اینک چک بر قوش
 تو بولسا کمر اونی محکم او اکو سیدور او
 اوسوب کتور بو چک قوشا کمر تو بولسا بوش
 ضیائی من تخی نادان، تجرید نك آزدور
 اونوما ساقلا قولاقد همیشه شو تاوش
 — غزل —

نچوک کون یرد بکم کرفک لرینک باغریمکه سالدی داغ
 جرایم سارغریب بولدی خزان واقید بکی یافراغ

تیار منکم وصالینک ایلدسون دردیمکه بر درمان
 فراقینک ایچره باغریم تیتیره مکده هر زامان لاغ لاغ
 کنار قلغان ایدیم کونکلو مد بکی اوتسی اوچور که ی باش
 تعجب کوزیشیم بولدی او اوتسی یاندور شقه یاغ
 اوزونک بر دلبر جانسوز ایمش من ای بری رخسار
 امیدیم شوکی بولقیل چشم بدله دین اوزاق هم ساغ
 که تار کون توشوب کونکلو نکه سو بکو اوتیدین دَره
 عجب ایرماسکی بولسانک بو ضیائی غه یقین بر یاغ
 — غزل —

حالم بریشان
 رنگم زعفران

سویکو اوتبدین

باغبریم ایچره داغ

بندی قاراریم

قالیمیدی حالیم

سوزلیسه داغمن

سوزلیسه موداغ

یاریم یوزی کل

ساجلری سنبل

سازنین قنزلر

حسنیکه دورقل

شمال اورنیدا

قولوم اوچیدا

توتسام داغده من

توتموسامو داغ

قاشلری کان

کوزلری چولیان

بولسون یولیدا

فدا یوزمنک جان

آیدیک یوزیکه

غنیچه آغزیکه

سویسم داغده من
سویسمو داغ

لیسری شکر

اوندن هم اوتور

شکریم عسلدین

یارتمیش مکر

سوزوک لبیدین

تاتلیق تلیدین

شوراسام داغده من

شوراماسامو داغ

کوزهل بویلری

نازوک بیللری

توشه ربیلکه

قوندوز جاجلری

قولوم بوینیفه

نازوک بیلکه

مالسام داغده من

سالما سامو داغ

محمل توشه کده

یسار اوخلانده

ضیائی ایتور

عشق بچاندك

یسارغه چیرماشب

بلیکه قول سالب

قوجسام داغده من

قوچو سامو داغ

— غزل —

تفکسر ایله جهانغه چوقور نظر بیله باق

بچوردی کوبنی سنکد کدین بو یشل ره نك طاق

همانکی بر کونی حسرت بله ن کوزونک بو مولور

ایلدککه تحفه قیاب کت بر کوزل اخلاق

کنیکه یاخشیاق ایله قلمارنجیده

بولور مو غیجه بله ن او شاش باغ آرا یان تاق

اگرده سوز لیکوچی بولسانک او بیلونوب سوزله

جهان بازاریدا سوز نقدی قمتی کو براق

ولیکن او بیلو مو غیل قیمت بولغوسی هم سوز

بولور مو اهل بد خشان کبی ایشک مونجاق

بهار نسیمی کبی به شمه ت ای اولارنی

فی تانک بهاردین اکر آلسا شاخ، یشل یافراق

ضیائی کسب سعادت قلمشی مقصد قیل

چرا که بر کونی جسمنک بولغوسی تفریق

غزل

جهاندا همه دین افضل ابرور کونک آلماق
 زهی کشیکه بولورکاری دیلنی خوش قلماق
 کشینی کونکی ابرور خانه خدا بیلسنک
 کشیکه کاتنا بلادور دل آزار بولماق
 کونکل وجود آرا کرچه بر چک فارچه
 کرک اونی همه چو شکر دین چونک دیبان تو تماق
 چرا که اوانده مصور اولمکی بش حس دین
 وجودغه بولسه عیان تاغ سوا یلهن تفریق
 کشی بیاید ا بوش دین جمع بولغانلر
 بیولک فضالر ممکن اولموغای سیغماق

ولی کچیک بو کیسک کیم کونک ابرور نامی
 اونونکه خاص ابرور شو بجه کونخی سیغقدور باق
 بیولک ننا ایله حمد صانع ازله لکه نیکم
 کونکلنی ایلادی همه کنکرودین کنکرماق
 سن ای ضیائی کشی ناک دیلینی آغریما
 خطای بولسون وهندویاکی اوه قالماق
 بورت ایل اوچون نارتقان المنی
 شاه ابدق تختیکه قیاس انکولوک
 خالق بولیدیکی ر مینوت قایغو
 مینک یلمق راحت اوچون بتکولوک

جهان شو جهان کلاکه نلر کیتیر
اوزدین یاخشی ایزقوبوب کتکولوک

یاخشی ایزقوبوب؛ ایل اوچون خدمت
ایچاس یاخشی ایزقوبوب مال ایلن ملوک

ایلنک حیاتی اکر تیلر کن
جاننی، شادلنباونی بر کولوک

توشب آلفا چکمه هم صحت
نارنج جهرخی فی آلفا سور کولوک

زامان کرچه او نامرد زاماندور
مرد بکت بولوب دوران سور کولوک

حیات کوره نمدین عبارت ایزور
توسالغولرنی کوره شب یسکولوک

حایه اقی شخصیکه دوشمن کوب بولور
اونداغ دوشمن فی نورالفا کومکولوک

شخصی دوشمه نلک بکتلیک ایچاس
یورت ایل دوشمه نی فی دوشمن بیلکولوک

اوتوق آلفا قه چداملق شرطدور
قین چلققا چیداب کور کولوک

طمع اکر بولوب تر یک تورغونجه
قناعت قلب آچدین اولسکولوک

بوموهم بنا یکیت لیک ایماس
 ایشاپ لقمه یهپ آزادبور کولوک
 سی غیره نکه تلیانیب توروپ
 مراد غنچه بیینی زاماندین اوز کولوک
 تولکولوک قاب حیات سور کوخچه
 شیرانه صوت بلهن اوسکولوک

ایل نیک سختینی کوزله پ ای ضیا :
 یغلاسا یغلاپ کولسه کولکولوک

— غزل —

کم که بوسون خلق او چون خدمت قلب تو یماق کرک
 کوچولو کمدک راحتینی کونکلیده توتماق کرک

یاخشلی لقی موغه قیل سو بلیسه بیلق بیلور
 بلیسه بیلق، بیلور خالق دیبان قویماق کرک

هر زمان نیک اوزیکه لابق کشی سی حالی بار
 هر محیط نیک لایقیدا کشیلر بولماق کرک

کشیکه بولماس میستسر نر سه یوق آچون ازا
 بو اوچون همت عصابین قولیغه آتماق کرک

ای ضیائی اسمه سه نیک بولماق خلاص غم قابغو دین
 اجتهاد، صبر و ثبات غه آسکا قلماق کرک
 — غزل —

یورتوم توپا سی خوشبوی ریحان ایکن کلامیک
 بایاقدادا باشقه لرله ارمان ایکن کلامیک

بر طرفه ایل بوجلیدا نأمین ایتر حیاتی

حق قدره تی له بولر انسان ایکان شکلمیک

زنجیر جهیل بر له باشدین آباغ اورالغان

بیل علم اولردین قاچقان ایکان شکلمیک

یا شار کی کلکوسی نذک خوش هیدرلی غنیچه بیدور

امید شاخی اولرده سمنان ایکان شکلمیک

خلقمیننک بریمی بولغان یورت قزلریغه افسوس ا

عفت ناموس اولردین قاچقان ایکان شکلمیک

هر تون خیال محیطی ایچره اوزوب قارا یمن

اقبال هماسی آرتقا قایتقان ایکان شکلمیک

هر یان خراب ویران ایل تورموشی پریشان

هوقوشقه آشیانه بولغان ایکان شکلمیک

یورتوم کلی مراد بئک یه شنه رهو؟ یه شنه مه سمو؟

بوای آرا ضیائی نالان ایکان شکلمیک

— غزل —

کلکیل ای ساقی قدح سون نغم چی رجالغو چال

خسته کونکلموم دور بودم اواره تورلوك خیال

عمر که تمکده ایقین سودک کهی لای، کاه - وزوک

هر نفس هر لحظه ده تورلوك شتون هم طرفه حال

هر سیکوات کویا منقش لوحه تصویر اولوب

لیدک بواول نقش دورکم سو اوزه چکه ی شمال

غم اوتی برله و جودوم اوله الفت آلدی کم
بر سمندر دك کی تافقانی و بانار ناغدین کال

بلیدیم دور اندا کم اوزله ایمدنك غنچه سین
دهر دور چون سفله پروره سفله اوزکای احتمال

دهر نك اقبال وادبار بغه کوز سالما ضیا
کوزنی سندین ایلمکری اوتکن له نك حال بغه سال
— غزل —

بو تعجب کم همیشه طرفه نالان دور کونکال
جمع بولسه غنچه غه اوخسه قات موقات قاندور کواکال

کاهی، کاهی بسته ده ورناندین نسیمی شادلق
برک کل دیک ساچدلب هر یان پریشان دور کونکال

بر نفس صافی شادلق نك شنه سیدین بهره بند

بول آلمای داغ برله زار چیراندور کونکال

غنچه دبل که مراد نك بلدی کن انتظار

زاغله مقاری برله خار ویران دور کونکال

هر کونک نك دبل دیک، آینه که توشکن رسم دك

بی وجود بولغانلق بغه هر لحظه ارمان دور کونکال

دهر ضیائی به شنه که جو غنچه دبل بلیدیم

لیکن اوشبو دم کچه غم برله سولغان دور کونکال

— غزل —

دهر نك بوند اغموتیز غدار ایکن فی بلیدیم

غنچه دپ توتقان اومیدیم خار ایکن فی بلیدیم

چرخ نافر جام ایشنی خوب بیلور ایردیم ولی
 بو قدر تیز اوز کورور ککازار ایکن فی بلیدیم

* * *

من بیلور ایردیم جهاندا همه یوللر تار ایرور
 آشنالق بولینیک هم تار ایکن فی بلیدیم

* * *

قدر لیکدور بو جه اندا قدر دان دوست خاطری
 خاطری دوست بو نیچه بی مقدار ایکن فی بلیدیم

* * *

صحبت دیداریدن قالغان وقتیدا آریلب
 یوره کم حسرت له ن شترار ایکن فی بلیدیم

* * *

شاعری شیدا صفت سن ای ضیائی تونو کون
 یار ایکن دوستونک بو کون اغیار ایکن فی بلیدیم

— غزل —

اوتلری ریحان دام گل افشان
 هواسی باخشی بهشمدین نشان
 * * *

یورتوم مکالم راحتلی باغیم
 توغولغان جاییم کوزهل ترکستان
 * * *

توغولدوم سنده اوسدوم کواسونکده
 تریسه له اندیم تانلق سونکده
 * * *

سی کوللوقوش سی اوسدوروش
 وجدانی قرضیم کوزهل ترکستان

کیند بکم قانی سنکا تو کولکن
 مهر بیان آنام سنده کومولسکن
 * * *
 کوزل تفریقک شیرین سولرینک
 بلسه ن حیساتم کوزل ترکستان
 * * *
 سن اوچون قانچه جفالر چکسم
 ایشله ب یولونکدا دنیا دین کتسم
 * * *
 رقی قلسا نک اونی بر کورسم
 شودور مرادیم کوزل ترکستان
 * * *
 ایجاد قلنغان زاماندا آتوم
 خاقمک بلسمیز نه قلائی یور توم

اویغانار موکین یا اوخلار موکین
 فکریم شو دائم کوزل ترکستان
 * * *
 نفاق دین بولغان شو ایل نیک دلی
 شوکا آچلماس اومیدی کولی
 * * *
 بلسز نادان کتکن چاغله
 ایچین : ایچندیم کوزل ترکستان
 * * *
 دهر ضیا توکه ! ایلنیک یاشینی
 بیایم دین توزت خلق نیک کونکلینی
 * * *
 ایچلدور شونین بخت نیک کلبنی
 تم هم جانیم کوزل ترکستان

— غزل —

حو بلا کند یکی ترک که لاچین قوندور لامسهن
 اخشاملقغه بار ديسهن کونکونی آلامسهن
 * * *
 ایل ننگ نخشه سی او بیت او یلاب کورکیل ای شاعر
 سو بکوسرینی شونداغ چیر ایلق یاز لامسهن
 * * *
 بو بیستی اونونک شونداغ مضمو نلوق بغنچاق کی
 اونونک دیک صحتنی سن یسشب بللامسهن
 * * *
 بر مصرع که تشبه هم کنایه، تفوق فی
 سفدور بدوسن مو هم شونداغ سفدور لامسهن
 * * *
 ایل نخشی سینی کور کنده فانامن شدو او یفا
 سن مو ای ضیا شوخل کوزل سوز قیلا لامسهن

— غزل —

ینکی ای اشته لی اما نکار قاشیغه او خشار مو
 چنده یلقو نوپ سنبل قارا ساچیغه او خشار مو
 * * *
 یشل یابلاقدا اویناپ هر طرف کوز تا شایغان آهو
 چیر ایلق کوزلری دلبر خمار کوزیکه او خشار مو
 * * *
 ایچغان لاله رعنا قزیل مندوب بولور مغرور
 نکاریم ننگ نفیس زینبا سوزو کلبیکه او خشار مو
 * * *
 نسیم ضبج دن گل غنچه سی قلمی تبسم لر
 ولیکن بو تبسم دلبریم آغزیکه او خشار مو
 * * *
 سحر کل لوقدا سیراب کرچه بلبل آلدی کونکومنی
 بو آلمات نازینین یاریم شکر سوزیکه او خشار مو

ملاحظ ایچره ر بکاه دورار اسیری من
 دلم که اوشبو سودا بو یکو پیغامیکه اوخشارمو
 * * *
 اگرچه خسته کونکوم هجر اونی ننگ دور گرفتاری
 جدالق دردی ننگ زهری ظلم زهر بکه اوخشارمو
 * * *
 بیلور منکم فراق دردی یامار اقد بن یاماراق دور
 یوره کی وصل سز ننگ ظلوم ایل قلبی که اوخشارمو
 * * *
 امید وصل رلان فانیچه عاشق تو کیتلر کوز یاش
 امیدلی کوز بشی آجق ظلم یاشیغه اوخشارمو
 * * *
 تولا عاشق وفا کو پیدا باش ردی ولیکن تو
 ظلمغه قارشى چققالتر کسوک باشیغه اوخشارمو

نظرنا شلانیبا کر بوتیل ره ننگ طاق آستییغه چونکاتور
 جهالت ایچره بزترک بالیری حالینغا اوخشارمو
 * * *
 جهان آله قاراب کندی اونی ایشقه حاجت یوق
 حیات زلرکه کویا چهل زندانیغه اوخشارمو
 * * *
 قار الساهر طره فکه عکس ایتر عجز ایله مسکین لک
 آتوم دوریده بو یورت وحشیلر جاییغه اوخشارمو
 * * *
 ضیائی دهر بازوچی غه قلم ر محرم اسرار
 قلم دین سز غوچی نرسه شهید قانیغه اوخشارمو
 — غزل —

کائنات دنیا سیددا بیل بارچه شیء ته ننگ بولمبغای
 کرچه صباغ فلک بر همه برره ننگ آلمبغای +

تنگری بر نوع خاصیت بخش ابلاش هر نرسه که
بو الهی خاصیت که اوز گربش بول تافمیغای

* * *

گر چه تفریق بر له سو بر دور ولیکن هیچ قاجان
خو حاه هم باشاق شاخیدین عطره کل آچلمیغای

* * *

هر طبیعتکه بر بلیش قابلیت بار ابرور

فانچه بافتان بر له ساء شو نکقار کبی او قیلیمغای

* * *

بعضی هر لر تربیت ناک نوریدین آزار چکمر

شب پرک ناک کیم قوباش نوری اونکا خوش باقیغای

* * *

کم کی فلهاق بولسه بر خیل تربیت بر نرسه که

اولا لازیم ابرور قابل لیمقونی آکلیمغای

تربیت قلماق ضیائی ! کاسه قولدین یاخشی دور

تو نکدی دیب لیکن بلاننی قوبانغه سلسه بولیمغای

— غزل —

بوزوق دایلم که خدانک یادینی بار ایلی

سحرده آه چکر سوز برله زار ایلی

* * *

تو کوب یشمی کوزومدین چکب ندامت لر

کونکلنی ذکر اله برله بر بهار ایلی

* * *

اسیر نفس هوا من، قولومنی توت مر شده

اعانتینک بیله شیطان فی شرمسار ایلی

* * *

زامان هم زامان اهل دین کوب توتیدنی دایلم

میسر اولسه چقپ عزالت اختیار ایلی

ضیائی ایستاد و غم قلای کل وجود منی
بیرب فنا بدیکه اوزنی خاکسار ابلای

رباعی

دهر باغی باغ ایما س بر دشت بی پایان ابرور
کم کی بولسون باغ پر دهر لحظه میک ارمان ابرور
کل اری خار کونلری تون کولکوسی غم دین نشان
قاید کم آبادنی کورسک آخری ویران ابرور

رباعی

ای یکت امک سنکا گمنجینه بنهان ابرور
ای خوشا اول کم یوزی اوز کسبی دین خمدان ابرور
نیجه باتمان یوک بودوب کز مک همالا یا تیه بین
منت همسر ائم دین بو بسی آسان ابرور

رباعی

ظلم چکن لریکی دوران ده ر بچاره بوق
ظلم تبغی قلغان یاراغه اوخشا سا قایماس باره بوق
ایک دوران چور کولوچی جرخ بولغاچقا اوزی
چور کولوب آست، اوست بولماس دین آنکاهچ چاره بوق

ترجمه بند

(در غم قایم دوروز)

ایسب تانک سحر ایچره بساد خزان
قورودی چن دین کل کُلستان
چقیب کوز کونی نك ساوق بللری
کیبب آلدی قایغو لباسین جهان

کُلستاندا بتدی بهار نشمه سی
قوروق شاخ غریبانه کوتمکده جان

یشیل لیک آراسا براجان قوشچه لر
بیشینی ایلب که تدی لر هر قایان

کورونکچ نور منظره آلدی اوج
یوره ک ایچره درد بکی ایردی نهان

که یعنی جهالت آرا حالیمیز
مئالی ایرور اوشبو فصل خزان

نه یافراق چقاردوق نه کل باغلیدوق
قوروق شاخ بولوب اوتدی دوران همان

توز که ره تو رکوز کاب حالیمز
دیکن اوی بلدن سیر ایته هر قایسان

* * *

تفکر فضا سیغه باسدیم قدم
ایلم ساینغه سی دیلدا، قولدا قلم

ایرور بو جهان چور کولوچی اوزی
تونار بر بهارنی اونک هر کوزی

* * *

زمان ده فتری نک اگرچه قرا
ایرور بر یوزی لیکن آق بر یوزی

* * *

دیمنک هر قارا تون کی چکسه نک اونی
آخیر بولغوسی بر باروق کوندوزی

قارا تون نی هم یاروق اتسه بولور
چیلشماق و تدبیر اونک بولدوزی

* * *

سحرده قولاقغه غیب دین صدا
کاب بر دی الهام ممکا شو سوزی

* * *

اشتکچ بو سوزنی امید لر قلب
که توتقایمویاز دب ایلم نک کوزی

* * *

تفکر فضا سیغه باسدیم قدم
ایلم ساینغیسی دیلدا، قولدا قلم

کورده شیدن عبارت ایرور بو حیات
کورده شده یکنشکه بنو کشرط نبات

اکبر ایل ترشهای یینا اوخلاسا

قاب حس بو بوشنی امید دین ایلک

* * *

تفکر فضاسی غه با سدیم قدم

ایلم ساغیسی دلداء، قولدا قام

ایلم کل لرینی جهالت بلی

اوزون وقت بولدی خیزان قلغالی

* * *

قوروق شاخ بولوب قالدی لر بی نوا

سولاندی اونک یافریقی هم کلی

* * *

همه برایشب ایلا سک اجتهاد

بولور ایردی مقصدی لیکه یه تکلی

ولیکن ایست کم اولر آچیدی

کوزینی بو احوالی بر کور کبلی

* * *

جهاندین نصیب بزله بولغانمو کین؟

شبو خیل غریب لاق بلهن کتکلی

* * *

دیکن دهر دبلن دبل قیلب اضطراب

ترشقاچ بو بر سرفی کشف اتکلی

* * *

تفکر فضاسی غه قوبدوم قدم

ایلم ساغیسی دلداء، قولدا قام

بو کوزناک آخر یازی بولماسمو کین؟

قوروق شاخلا یافراق چقارما سمو کین

ایلم اورغوب کسب عرفان ایتم
 سعادت کلی مو آجلماس مو کین ۱۹
 * * *
 بلم برلیش نم ابرور بر قویاش
 آخر بزکه مو نور چاچماسمو کین
 * * *
 یاراتقان اولوغ مهر بیان بر خدا
 آداشقان لیغا رحم قلماس مو کین
 * * *
 او قوشنی بیلیشنی یاشاشنی توزوک
 اولر کو نکلیکه تنگری سالماسمو کین
 * * *
 وجودومنی چولناپ مننک اوشبو اووی
 دیبان پورت ترقی فی کورماس مو کین

توغری	یتکاش	بول	بست
بولغای	بولجیغای	۴	۲
ایلدیکه	ایلدیکه	۱۰	۲
انسه	انسه	۱	۵
خلققی	خلقی	۱	۶
یسار	یساد	۲	۷
دلبریک	دلبر	۵	۷
یصب	صب	۸	۷
آسون	اولسون	۹	۷
سی	سی	۸	۱۵
عروج	عروج	۱۰	۱۷
طلوموم	طلوم	۵	۱۹

رابعه - سعدین

ياز غوجيدين

قولريدیکی نو «توفیرا» بزاویغور لر نذک سله بی۔
 مجنونی، فهاد شیرینی یاکی غریب - صنه می تور نیدا
 بولغان رابعه - سعدین دیکن ۲ او یغور یاش غوجیه لری
 نذک محبت ککست، نیدا فراق وه هجران شمالی ده ستمیدین
 خازان بولوب، سو یکو صجرا سیدا حجر و ملوق بله ن قانداق
 محنت تارتقانلقی فی وه نه ایت اولرن نذک محبت یولیدا قمر یاز
 بولغانلقی فی کور و توچی بر «اثر» دور

توغری	بئگلیش	یول	بیت
کل ایلاب	کل وه ایلاب	۳	۲۶
دلبر	دلبر	۵	۳۳
بوش	بوش	۹	۴۰
دوشمن	دوشن	۴	۴۳
انکا	انکا	۸	۴۵
او	و	۲	۴۸
ایشینی	ایشینی	۱	۵۰
شور	شو	۳	۵۳
کبی	کی	۱	۶۲
مقصد	مقصدی	۲۰	۶۸

كوب و اقله ده شونی او یلار ایدمکی، عربلرنك
 له بلی - میخونی، بغداد قلهر نك غریب - صمنی، وه
 باشقیله رنك فه رهاد - شیرینی بار ایکان، بز او یغور لر
 نك مونداق کثیرلریمز یوقو؟ نك تور موشیمز دا
 بونداغ واقعه لر بولمیدغانمو؟ من هر دشم اوزو که مانا
 شونداق - و ال بره رایدیم. نك یار شامانکاو مقصد که
 ایریشش - یسر بولدی. من بوزسینی تایدیم. اونی
 عس بستان چولر بیدین، بغداد واد لر بیدین، باکی نهر -
 مینستان تاغایقلر بیدین ایچاس، بلکی او یغور لر نك قایدیمی
 بولغان کاشغر ولایه نیکه قاراشلق فیض آباد ناهیه - سی
 دیکی بای توقای قشلاقی نك جنکده - سوکه نلکبری آرا -

سیدین وه پادمان یار اوسته نکی نك بویلر بیدین تیپب آلدیم
 او بولسیمو اوزلری کوروپ تورغان موشو - رابعه -
 سعدین، بویرا سیدور. بو بویرا نی هر برلر نك آلدی
 خا تقدیم قلشدین ایلمکری، اونونکدا بار بولغان خصو
 صیت توغروسیداق غنا ایضاح ایرب او یمن بونونکده
 ۲ تورلوك خصوصیت بار.

۱ - اوییرا قهرمانلری اویغور بولوب
 واقعه نك خیدالی ایچس لیک

رابعه - سعدین هر ایکی سی فیض آباد بای توقای
 لاق بولوب ۱۲۵۴ هجری بلی بجان یار اوسته نکی نك بوییده
 (بو اوسته نك فیض آباد دا حاضر مو آقا قدا) اوسکه ن

بر سبب لر بله ن بولرد یکی لطیف روح بر - بر یکه اول
 فت ایلیش چن محبت که آیلانغان لیکن رابعه عا نیله
 سی ' سعدین عا نیله سیکه قاریغاندا اوستونزک بولغان
 لقتین ' رابعه فی سعد سیکه بیرشدین باش تارتقان و
 یورت نك آبرو بیلو ضراق بر کشی سیکه برمه کچی بولغان
 اوز مقصد لریکه یتش بولیدا رابعه بله ن سعدین بر قانیچه
 چاره وه تدبیر لر قلمشالر هم ' قز آناسی نك قارشیلق
 کورسو توشی آرفاسیدا اوز آرزولریغا ایریشدین
 محروم بولوب قالدو شو بدین کین سعدین مجنونلوق
 ساحه سیکه یوز تو توپ مازار مو مازار یغلاب یوروب ایك
 آخردا کاشغردیکی مشهور مازار بولغان وه حضرتی

آفاق ' دهب آتالغان خواجه هدایه الله ایشان نك مازا
 ریغا بیر یغلاب یوروب آخرب قالدو وشو آغریقد
 قلمیده رابعه نك فکری ، تلمیده رابعه نك ذکر ی
 بولغان حالدا ' رابعه نك عشق بله ن اوزی نك یاش حیا
 تینی قربان قلدو یعنی اولودو .

اوز معشوقیت نك اولومینی اوز اتقان رابعه ' قدش
 فصلی نك ' مدھیش شیویرخان سوغا نلری بله ن موزلاب
 که تله ن یامان بار اوسته نکی نك قاراسیدغا اوزینی [قیش
 کونلری اوسته نك نك همه بیر ی موزلاب که تگن یاغدا
 موزایمهای قالغان چونک قور بیر ی] ناشلاب اوز دوستی
 نك محبتیده دنیا دین شو طریقیده کوز بومودو .

رابعه نك كشيلىرى موزلرنى چاچاپ چوقوب باقسيمو
 يامان يارنك موز آستى دا ايقيدو اتقان سوغاق سويى
 اونك چاسىز تىنىنى بوجايدا قويمىغانلقدىن بچاره رابعه
 نك اولوكى نى تاپالمايدو. قيش فصلى توگب ياز كونلرى
 كياب موزايريكە ندىن كىن مرحومه رابعه نك تەسى
 برلاي لائىمادىن تىپپ ايلنىدو. بوجاغدا باي وقاي
 يورقى نك خلقلرى برلشيب «تريك واقى دامراد»
 مقصدىكە يەتەلمىدى. اولكە ندىن كىن بولسىمۇ بىللە
 بولسون دىشيب سەدىن مدفون بولغان قىرما چىچىكە
 دفن قلايدو. اولرنك محبت بولمدا كورسە تىكن دىل
 كويدور. رلك بوقىدا كارلقلىرى لىلى - مجنون فر

هاد - شېرىن و غىرب - صنە ملرنك خىالى لاشقان
 قەھر يمانلىقار دىن كە مومۇ! وە حالانكى بزاوزقەر يىمان
 لر يىمىز نك محبت بولمدا كورسە تىكن فېداكارلىق و قەھر يىما
 نلقلىرى اونك حاضر حىيات بولغان كىدىكى توققانلرى
 آغزى دىن روشن اشباتلاب بىرە لە يىمىز.

۲ — رابعه - سەدىن حكاىيەسى جوندكو
 كشيلىرى بولغان بو اودغور يازو چىدىسى
 طرە فىدىن يىزب چىقماغان

بوندىن ۱۱۰ - ۱۲۰ يىللە رايدىكلىرى شك جانك دا
 جوكك كو خانلىقى طرە فى دىن «ظهورالدين حاكم بەك»
 دىكىن بر اوزور كشى حاكم قىلپ قو بولغان ايكن.

(کاشغر شهرینی چو کاتب حاضر قی کاشغر نك ناشتی
 شهر د یکن قسمی فی سیفل ایچیکه آلفان کشی شو)
 بو حاکم نك عبدالرحیم کاتب د یکن اقتدار لق کاتبی
 بولوپ، میر علی شیر نوایی نك خمسه سی که
 او خوش توپ چک کره نك بر «خمسه» ییزب چققان.
 [مممممم به تکه قدور].

۶۵۵۵۵

بو کشی اوز خمسه سی ده نوایی خمسه سید بیکی
 فرهاد شیرین اورنیفا «رابعه - سعدین» حیكایه سینی
 آلفان. [بو اثر قول یازما بولوپ، منك کور کونوم
 جنوبی شک جاکه واقعه سی ده بوقولوب که تدی بر
 جایدا یانا برینك باراقی فی آنکلاپ تورماقدامز. کور

مویه سمر بولسا کلکو سی ده ادبیات آشنا لر به تقدیم
 قلا آلورمز د یکن آرزو بوق ایماس. او یازوچی اوز
 اثرینی نهایتی لطیف وه چمر ابلق یازغان نك تیشدا
 اونك یانا برقه تی شوکی اونی خیاللاشتور مدغان خیدالی
 لاشتوروش هم ممکن ایماس ایدی. چونکی یازوچی بو
 حکایه فی یازغان واقئیدا رابعه - سعدین فاجعه سی فی
 اوز کوزی بلهن کور لهن کشی لردین خلی کوی حیيات
 بولغان مانا بو اوفیرادا بولغان خصوصیت نك
 ایکنجی سی.

امدی بو واقعه اتوب ۱۱۰۰ میل دین کین کیمینه
 بو مللی واقعه فی، مللی تکزدا مللی صنعة مز میدا سیدا

"او پیرا" سو فتمیده جلوه آلدوروشقا موفق بولدوم
 کر چه بیرنن ساحه سی ده اقداریم آز بولوب او پیرا
 بیز ای چققدک قابلییه تم بولموسدمو او بغور
 تاریمیدا بولوب اونکن بر واقعه نی او بغور ملی نفیس
 صنعتی که آراشتوروب خلق عامه سی که تقدیم قلش
 دیکن آرزو و هوس منی بو "او پیرا" نی بیر شقا
 الهاملاندوردی من شو آرزو و هوس بولی دیغنا بو
 او پیرانی بیز چقدیم

"خلق دین بیک چایانی تیله ب که کن دین
 اوزنک نک کوهنا چایانک نی بمانب که بکه نک یا حشی"
 دیکن بر حکمت لک سوز بار هر بر بولداشله مدین

اومیدیم بو او پیرادا بولغان کچیلک لرنی تو زوتوب
 اونی اوزومز نک کوهنا چایانی اوریدا
 کوروشدین عبارت دور

دردیچی پرنه ک

۱ - کرونوش

صفحه منظره سی: آلدی رشاتکه ایشکی شرق
 طرفه که قاریتپ یاسالغان آزاده چرایلق بر باغ اشک
 یینی دیک ۲ توب دره ختکه ۲ قمز ایسلب ایچیدیک

تور خا بهر او زلری ننگ یقملق آهنکری بله ن صحنه نی
 تولتوروب سایراپ توریدو باغ چرا بلق سردره خت
 وه ایچی ده کولوقلر بولوب کوزهل کل لرا ایچلمغان کل
 لوق ینیغا بساتله رسلنغان بسات اوستیده معدین بر
 کتانی کوروب اولتورغان بولودو معدین ۲۵ باش
 لر دیکی بر بکت بولوب او یغور دو بیاسی او یغور ملی
 صنعه تیدین بولغان بقسم دین تون (ایچی) کیب اوستی
 دین بیلینی باغلیغان و او یغور لر ننگ کوهنا صاده تی
 بویچه فچاق قسب آغان بوتیدا مه یسه بولودو
 (او یغور لر ننگ بوندین ۱۰۰ یل ایلکمرکی تورموشی دا
 بونکدین باشقا او یغور کیم پورما سی بار بولسا

شونداق کییلدورولسه هم ممکن) سعدین کتابه تکلیب
 قاراپ تورغان حالدا پرده ایچیلیدو رابعه قولی دا
 آفتابانی اویناب سوغا چققان شکاده باغ ایچیگه شوخ
 لوق بله ن اویناب کرب کیله دوو کول طرفکه یوروب
 کتیدو [رابعه ۱۰ باشلر دیکی چیرایلق بر قمز
 او یغور لر ننگ قدیمتی تورموشی دیکی آزاده دو بیاقول
 چونکو دودونی دین کونسلکهک چونکو طاواریدین
 چژمک مه یسه بله ن کیتکن بلیکه توشکن قاراچا بلری
 ۲۴ تال قلب او یولکن بر نیچه کوزمو نجاقی بله ن تومار
 اسلغان] کول باغدا کورونخیمو لیکن رابعه ننگ
 هر که تی باغدا کول بارلقی نی اسله تشی کیره ک رابعه

سوغا بارغان وقتيدا سعدین فی [کل لوق اور تادا تو
 سالغو بولغانلقدین] کورمه بدو . لیکن سعد بن قزنی
 کورودو . سعدین رابعه فی کوروش له ز عجیب رحالغا
 کلیدوو کوزینی رابعه دین اوزمه ی قاراپ تورودو .
 تبسم آربلاش بر حیرت یکت وجودینی قابلایدو .
 [سعدین قاراشی نه کسراق بر خارا کتیردا بولوشی
 کرک] رابعه سونی ایلب قایتقاندا پانا شوخلوق
 حرکتی ده بولوب درخت دین بر یافراقینی
 اوزوب توبندیکی بیتنی اوقوب اویناپ
 کلیدو :

[موزیکا بر کلمه بدو قاشمه آها کیمکه]

کولوم غونجه کولوم غونجه
 یمه قاربلیسن شوغجه
 فغاندا بولبولونک دائم
 سحرده سن ایچلغو بجه
 ییشل یافراق آراسیدا
 قیلب جلوه ایکیلسکو بجه
 سحر سالقین شمالی دین
 ایچلسا کجو کولوب غونجه .

وه کل دین اوزوش اوچون کوللوق طرفکه مینک
 سعدین فی کوروب قالیدو . سعدین همان قاراپ تورماقدا

قز بکت نی کوروب بر میدوت مقداری تبسم آرا لاش
 اونک تا قاراب آغاندین کین له رزان بر حرکت
 بله آرقاغه قایتیدو. اشک بندغا بارطادا آرقاغه
 قایریلب لطیف بر تبسم بله سعیدینکه یانا بر قاراب
 آیدو کرب کتیدو. قز دین کوزی اوزمه ی
 کولمسره ب قاراب تورعان سعیدین تیرشکه باشلایدو.
 قولیدیکي کتاب توشوب کتیدو تویمایدو. اوزی
 هم هوشسز لذب آستا - آستاسیر یلب یقلب توشودو
 (پرده بیپایدو)

[بو برنجی کورونش نک اهمیتتی برنجیدین رابعه

نک حسن جمالی نی شو خلوقی نی کورسه تسه ۲۱ نجی دین

سعیدین بله رابعه نک بر - بریکه قویوشقان محمدینی
 روشن وه جانلق هم ایک سر لوق قلب کورسو توشدین
 عیسارت]

۲ - کورونش

منظره : برنجی کورونوشکه اوخشاش. لیکن
 برنجی آئی وقت نک اوتوشی نی کورسو توش اوجون
 باغدیکی یافراقله رنک آریلاب - آریلاب سارغایغان
 بولوشی کرک کل لرهم اولقی دک تازه وه به شمه پ
 تورغوچی ایماس . وقت کجه بولوب ۷-۸ کونلوک آئی
 درخت لر آراسی دین کورونوب تورماقدان

سعدین حسین بلهین (حسن - مدینک دوستی
 کو چلوک بکت) باغ ننگ بر بولوکی دیکی درخت
 تو بیده خیال بلهین اولتورغان حالده برده ایچیلیدو
 سعدین خیال دین بیشینی کوتوروب حسره نلک چونک
 بر نفس آغان دین کین مونکلوق بر آواز بلهین توبند بکی
 عزیزی او قوشقا باشلایدو:

[موزیکا عجیمو که لیمیدینک آهاکیکه]

سویگو سوداسی عجیمو توشدی باشیمغا مینک
 کاشکی بولسا ایدی او - آهر بولداشم مینک
 بر کوروب قایتا کوره لیمه ی یارچالینی ایسیت
 قان بولوب آقا قدا کوز دین توخیمهای باشیم مینک

وصلی دیلدار توغدوروب کونکاو مده بر شیر بن امید
 ایلیدی یارنک خیالین منکو سرداشیم مینک
 ساچمیا اول آی اکر بو خسته که اوز نورینی
 نه قلور من بولسا هجران آغوسه آسیم مینک
 [غزل دین تأثیر لایب اولتورغان حسن چو چو بغینا
 بر طرفکه قاراپ آغان دین کین - مدیننی آستا تارتیب
 بر طرفی اشارت قلب سوز باشلایدو:]

حسن - سو بکلوک ای بکت

سعدین - نیمه دیسن ؟

حسن - باغدا بر شرفه بار

(سعدین بشتی توین سوزوپ سنجیلاب قاراماچی بولدو.)

حسن - کورده لیمه یسز

سعدین - نیمه دوراوا تیترم مکده یوره ک

حسن - هرچو کدور بوکوپ توروشمو کرک

سعدین بلهن حسن درخت دالدا سیغا یوشرونوب

آلیدو آنکھیچه درختلیقلر آراسیدین ۲ کوله بکه

کورونوشکه باشلا ییدو

حسن - کم ایکن اوا کیلوز بویانغا قاراب ۱۹

سعدین - سو بکونک بو یلری تورماقدا بوراب

قاراغیل یاخشیراق اولوغا یانا

[حسن سینجیلاب قاراغاندین کین هولونقسان حالدا تبسم بلهن ده ر.]

آینا سز کو بکن برکلی رعنا

سعدین اوز وجودیدا توغولغان بر تورلوك اوز

کوروش بلهن اورسیدین توروب تیتمشکه باشلا ییدو

حسن نک کوزی کلکویچی لرده زوها بلهن [زوها

رابعه نک هانما سی اولوپ رابعه سربکه محرم ۳۰ یاش

لردیکی برخاتون] رابعه برزیبسی ایزدی بکه نیک اطراف

قا قاراب چقب کلیدو . سعدین بلهن حسن یوشرون

خان جاییدین چقیدو . رابعه بلهن سعدین بر مینوت

مقداری سراق بر خارا کتردا بر - بر بکه قاراشب

تورغاندىن كين ھرايكى سى بارا بر آه ... دب بر -
 برى نك آلدىغا يو كوروشوب يقين قالغاندا ھوشسىز
 انب يقىلىدو. زوھرا بلەن حسن رابعە لەن سەدىن
 نك بەشىنى بولەيدو. زوھرا - حسنكە :
 سو ... سو ... سو ... سو ... حسن آخون - سو
 (حسن يو كوروشوب قوپوب اوپان بو يانغا قاراپ
 آلدىراغان بر حالدا) :

ايتمىنكز منكا قايدا باردور سو ؟
 [زوھرا بر طرفنى كورسوتوب]
 اوندا كول بار تيررك بارىنكز
 بك يمان بولدى ... سو ايلب كايتمىنكز

(حسن سونى دو پيا سىدا ايلب كاپ ھرايكى سى
 نك بوزىكە سىپىدو. بولر ھوشىغا كاپ بر مىنوت
 مقدارى سوزسىز تورغاندىن كين سوزاشلىيدو) :
 سەدىن - بر كوروشوب ايلب خيالمنى

سورا. يالا قاينا حاليمنى
 عشقىلرى درديده خزان بولدوم
 سارغىب بر سرغ - يمان بولدوم
 سو يكو قلدى منى اوزىكە اسىر
 رابعە - منكا ھم قلدى بك تولا تاثير
 سەدىن - سوزىنكز راست مو دور ويا يالغان ؟ !
 رابعە - او يلىنكز من نىمشقا سارغا يغان

سعدین - عشق قللی منی خاراب - زبرین

رابعه - منی هم قللی عشقنکز مجنون

سعدین - کوب جفا چکه-یم

رابعه - پودی منده قارار

بچه یلدور فکرینکز منکایار

سعدین - ای صنه م آلدینکز قاراریمنی

رابعه - سالدینکز اوقا جان - زاریمنی

سعدین - من کم سز منکا کونکل قوی عماق

رابعه - سویکو هیچ جهاند اولماس تاق

ایکی بوروج کیم اولز کوره رسویکو

سویکو بو ایکی روهقا بر کوز کو

سز محبت نی منکا قویغان کون

مه نمو بولغان سویکو انکرده زبون

[ایکی سی بر - برسیکه تبسم آربلاش آرخنا

قاراشب آغاندین کین] :

سعدین - آه، محبت ابرور عجب شبرین

رابعه - که لیمه کبر فراق اونک غه بقین

کوی دورور کول قلور ایمان هجران

سعدین - هجر سوزی دیمک چقار بو جان

(بولردین آرخنا یسرا قدا توروب احوالقا

چونک قور بر دقت بله قاراب تورغان زوهرها حسن که

قاراب سوز باشلایدو) :

زوهرا - ایکی سی بر - بریکه بک آسراق

حسن - سویکو قلغان بو ایکی سیدین مشتاق

زوهرا - ایکی با کیزه روح بولوپ هم بر

بری عاشق بری اونکا دلبر

کاشکی بولسا یارا بولرکه زمان

حسن - بولسا بر آشیانه ایچره مکان

زوهرا - حاصل اولسا بولرکه اوشبو مراد

حسن - بز بولار ایردوک نهایی تولا شاد

[سعدین سوز باشلایدو]

کوز تو یارمو؟ کوزل جمالربغا

رابعه - دل قانار مو شیرین وصالربغا

سعدین - عدیر بن زولفلرین توتار مو قولوم

وصللربیکه قانارمو بو کونکوم

قلبیان عادت بی وفاقنی

کویدوره ملا

رابعه - دیمک خمتالقنی

سزنی من چین بوره ک بله ن سویکه ن

موشو کل لوقدا بر کوروب کویکه ن

سز ممکا یار سز و هم دلدار

بولمخو طای منکا باشقا هیچ بر یار

سعدین - دلغا سز دین وفانک بو بی کله را

رابعه - رابعه چین کوکل سوزین سوزلر

حسن بر زسه نی اشتکه نده ك قولاق سلب
تورغاندا باغدا بر شرفه بولودو حسن سعد این ینیفا
کلب

باغدا بر شرفه بار

سعدین چو چوپ حسکه قارایدو رابعه بك
رهك قوروقان حالدا

سعدین - یجه دور او

حسن - بلیدیم

[بر آرزو قولاق سیلب تنکشاب تورغاندین کین]

حسن - آدم شرفه سیدور غو

اولتورغانلر تیر اوریدین توروشی دو

رابعه سعدینکه قاراب لطیف غنا بر اعظم قلب
اوزی نك خوشلاشقا نلقی فی اللدور کهد این کین زوهر
بله کلاکن طرفکه مانکیدووه یوقولیدو [سعدین
رولی دیکی کشی نك بوواقت دیکی هر که تی رو می
هر بر کشی نه نأ تیر فلارلق بولوشی کرک] تو
آندا [همدم بك ۴۰ - ۴۰۰ یاشلرده باقی] اکرم
[۳۰ یاشلرده ساقاللق لوچک کیم لری بله]
قوللریدا چاقا بو ماق بولغان حالدا کرب کلیدو
سعدین بله حسن اوزیکه بهادر لوق توبینی برب قاراب
تورودو اولر کلیدو

همدم - نه کشی من

سعدین - سن نه آدم سن!

همدم - خلق بقیدا نمه ایش قلب یورین!

نه قلورسن کچه ده بو باغدا

سعدین - سن نمه ایش قلمین بو چاغدا

همدم - من بو یورت خلقیننک بیکی بولومن

کچیده هر طرف باریب کورومن

(سعدین زانکلی آرا لاش کولوب قویوب سوز

باشلایدو):

سنی من یلین تازا اوبدان

سن طالم یورت الی قانین شور اغان

بیلیمن باغقا نمه اوچون که لدیک

سن بو باغ نذک کلی غا قصد قلدیگ

یلین قزنی زورلاب آلماقچی

قز رطاسی سز تو بی قلماقچی

یاغشی بیل من سنک رفیق من

رابه زولبی نذک اسیری من

باشم ایچیره اونونکی سه وداسی

یوره کده وصال تمنا سی

(سعدین قاتق خزه بلذب):

نمه دیسن ایت سوزونک نی ایشینه ی

نی قلورسن قلمیننک نی کوروی

همدم - هه ... نخی سن مذک ره قییم مو

سنگ قدريك منگ كي باريم مو

دهب همدم قولي ديكي فچاقني كوتهر كنجيجه
سعدن اوستي كه تاشليدو. ساقني مو سعدنيكه
اكرم حسن كه هجوم قاشقا بوكورودو. همدم
چچاقني سعدنيكه سالغونجه سعدن اوني اوروب
يقيتب پرقاچي في دسهيدو. ساقني كلپ سعدنيكه
اسلاماچي بولغاندا حسن اوني همدم اوستي كه يقيتب
ايتدو. اكرم - سنكه تاياق ساليديو. ساقني قوروب
سعدنيكه اسليديو. حسن اكرم نك قولي ديكي جوماق
في تارتب ايپ برني قوبولا اوني يقيتب ايتيدو. ساقني
بلهن سعدن همان برغوشوب توزماقدان. همدم هم

قوروب سعدنيكه اسلاماچي بولودو. حسن همدم
اوروب يقيتبو. سعدنيو ساقني تكيغه باسادو.
شوندن اين سعدن حسن بولردن بوشونوب چچق
كيتشكه ما كيدو. همدم ساقني اكرم اوني دين
توروشوب بولرني قوغلاشقا اومتولوشوب ما كغاندا
پرده پيپليديو.

ایکندجی پیرن

۱ - گرونوش

منظره: حویلا، دهلیزه، محار خانان، حویلا

نك بر طره نفي ده باغ نك ايشكي بولوب يشل درخت
 لر كورونوب تورودو، اوى، باى بر عايله نك اورى
 بولوب، اوى سايمانلرى كوب بولودو، ليكن اويغور
 لر اوزى نك كوهه وافت لرېدا ايشله تمه بد بھسان
 سايمانلر نك قو بولما سلقى كرك رابعه چونك قور
 قايقو باھن اولتورغان حالدا پرده ايچيدويدو. رابعه
 غمگين بر كورونو شده بولوب كوزيشيني ايرتباط طرف
 قا قار بعايدين كين اوقوشقا باشلايدو.
 (موزيكا آلما آنار نك مندكو آھا كيغه)
 دريغا آيريلور بولوم اوشل محبوب - بار بھدين
 محبت دشتيدو، بور كن غرضي دلفكار بھدين

كوشل مشتاق وصالى كه، بتر كه منده بوق طاقت
 كتاب بورى كيلور نارتقان بو اولوق آه - زار بھدين
 آنام برله آنام سالماس قولاق قلغار فنايمكه
 ايسيت كم بولغوم من محروم منى سويكان بيكار بھدين
 محبت دشتى ده هجران منى كويدوردى كول قلدى
 زيريكديم بو بخت سز قايقو - حسرت روزكار بھدين
 كلوم دلدار وصالى - يز سولاشدى هم - زان بولدى
 ايسيتا آه كم بولغوم جدا اول پار - زار بھدين
 (رابعه توختاب اشككه قولاق سالور، ناشقري
 دين زوھما كره ر)
 رابعه - ناپديلامو؟ بولدى ايش قلداغ

بولدی قایلاب تورغلی خلی جاغ
 (زوهرا یا نجو غیدین بر یا غلقنی الیب بیشتکه
 باشلاب دهر):

من - مهر سعدین قاشی غه باردیم
 سز که بو خطنی ایله دی تقدیم
 (رابعه خطنی ایاب او قوغلی باشلایدو)
 دبحر او سیدا کو یوب خاراب بولغان
 عشقنکز در دیده کباب بولغان
 باشی دا بر صنه م نک سه وداسی
 قلبیده بر پری تمنا سی
 خسته دل بر عراب خطی بیلمنکز

خط که آزوانا هم نظر قلبینکز
 نکدی مکتوبلری قولو مغیا کلب
 او قودوم شو زمان قولو مغیا ایلیپ
 معلوم اولماچ اونو نکدی کی مضمون
 بو کا قارشى فقیر زار - زیون
 اولودوم ایکی سر چقب قایلی
 نوی کونی بر طرف بوروب کتالی
 ایکی آطنی بو کونکه طیار لای
 همه لازیم نرسه لرنی آلا ی
 کچه ده باغ یتیده من کونه بن
 اوزلرنی ایلب چقب کیته بن

بو منك بو خضر صديكى فكر بيم
 اوز لرى كه ايله ديم نقر بيم
 يوره لم درد لهن كو بر ارگهن
 قوللريم قابغر برله نترر گهن
 اوت اچييده يزلدى بو مكتوب
 به يليدنگز مقبول كراجمادور خوب
 عشقنگز ده همیشه زار - حزين
 كستردن قولينكز صراب سهدين
 [رايه خطنى تمام قلب زوهره كه قاراب]
 اى آچا بيم سز كه دور معلوم
 بزنى قلدى فلك بر خيل - محروم

آراغا توشدى ريمان دوشمن
 او ايرور همدم سز كه هم روشن
 اونونك ابكى خاتونى بارلقى نى
 قزيناكز نك صراب - زارلقى نى
 آتا آتام نظر كه آلميدى لر
 التبعاجامنا قولاقو ساليميدى لر
 سزنى اوزومكه مهر پيان بليمن
 امدى سز دبن شونى اوميد قلين:
 منكا سز ياردم قولى نى سونونك ا
 صرحمت ايلكيني منكا اوزوتونك
 زوهره - من قولود دبن كلكنى نى قلاى

قلامن خدمت ا هج اونی آیامای

بولینکز دا فدا منمك خانم

بورینکز خدمت ای کوزل خانم

[تاشقر بدین کلکن تاراق - توروق بر آواز بولونی

قورققان بر قیافتکه کلتورودو رابعه نك آتیبسی قادر

گریدو بولر که غضب نظری بلن بر آزاراب تور

غاندین کین آچینی بلن]:

ارته توی بولودو اونی بیله سن

نه رسه طبارلیهای نیمه ایش قلمین

چیق ا بو کورا بار اوزایشکنی قلمش

اویجا زاسلا کیکز کیله می سیمش

راه ا زوهر اوی دین چقپ کتیشیدو قادر

اویان - بو یاز مینکب اوزی بله اوزی سوزلوشوبده ر [

رابعه عقلسز ایرور نادان

تویغا او کونیمکن ایمشله همان

[زانکلق کولسکی]

ایکی خلتون اوکا ایمانه ایمش

کون چلیدکنی تولایمان کوره مش

ایکی خلتون نك من اوچونجسی بول

کوندوشیمیککه سن مو کوندمش بول

(بر آز تورغاندین کین تونی فی راسلاپ

چققریدو)

هوی خاتون! هوی... فایدا سن ا قینی من!
[جواب ناوشی آکلانغندین کین]

بوندا کبر! نیمه ایش قلب بور بسن!
اورنیدین توروب تونی نی سالغالی باشلایدو.

ایکنجی پرنه

۲ - کورونوش

منظره: اوی برنجی کورونوشده اوز آرا
اولتوروشو دیغان اوی بولغان حالدا بو کورونوشده
همان لرنی کوتود یغان اوی صفتیده راستلانغان

بولودو. رابعه هم کیتمکن بولوب توبند بکی لرله ن
اولتورغان حالدا برده ایچیلیدو. زوهره سلیمه
(دوتارچی) چولبان ته مهورچی قوسری
(اوسولچی) عنبر احو احمیده (غزالچی) ریحانه
فاتیمه [رابعه نك آدا لری] همه سی خوش فقط
رابعه خفه همه سی کولوشوب اویوشودو. رابعه
کولوشدین تاشقری.

سلیمه چولپانغا قاراب:

قولغا دوتالرنی آلسیلا چو

یاخشیلاب بر پرده چالسیلا چو

چولبان - سه مو آلسیلا ساز لرنی

توز سيله طنبورني تار لر يني
 [هر ايكي سي ساز لر يني ايلب چيليشقا باشلايدو.
 غزه ليجي لر بلن بله سليمه چولپان (ساز چي لر)
 هم بر كه اوقوشو دو.

[ساز هر جايدا خدا ياشا آها كيغنه]

بولسا بر گل كم اوكل نهچ چاغده خزان بولموسا
 بلبلني بيچاره لر در ده بر يشان بولموسا
 بر محبت بولسا يوش وصل ايله عاشق بولسا شاد
 بولسا بر نور موش اولرده دردي هجران بولموسا

كلشن ايجره قول تو نوشوب اوينا سا راحت بلن
 كويميسه هجر اوني بر له باغري بر يان بولموسا

سويكو بر كوهر ابرور هر كشيكه بولماس نصيب
 كويدورور جاني ميسر و صلى جانان و لموسا
 [زوهره رابه نك كوزيدن آققان يشيغا دقت
 بلن قاراب توروب چوك بر نفس آلودو. ساز چي لر
 ساز يني توختوتوب قومرغا قاراب :

چولپان - قومري خانم قو يسلا او اينيسلا

قومري - اوينو يالماجين

سليمه - ناز قلمسلا

ا قومري تبسم قلب اوريندين و رودو. ساز

چلمنيغ غزل او قولور قومري اوصولغا توشهر :

(ساز جانی آلا آمانکیغه)

سویکو دشتیده بالا محتده
 هجران اوقینک دلفکاری من
 دردهم الحده قارانکفو عمده
 فراق اوقنک دائم یاری من
 یارنک جمالین کورمای وصالین
 جدالق بلهن هر دم قینالیب
 خیالرسوروب کونده مک اولوب
 بر کوزل دلبر انتطاری من
 تاجاسدین مراد بولمهای کونکلی شاد
 قاینو حسرت که بولوب مبتلا

دائم آم اوروب یولغا تلوروب

محبوب وصلی نك بی قاراری من
 کوروب فله کدین همیشه الم
 تارتپ هر زمان غم بلهن ستم
 چکب کوپ جفا کورمای بر وفا
 سویکو دشتی نك خاکماری من
 رحم قل فله ک جانی زاریمغا
 من بیچاره که ایله ترحم
 کوری من یارنی قوچای دلدارنی
 وصال قی لری نك خو ماری من
 قینار کشنی بکمو بو فراق

راحت بوی لری مژدین کوب براق

هجران اوتیدا کوبوب کول بولغان

بر کورل یکت نك بویکن یاری ن

(سازندیلەر غزلی فی بو جا یغا ایلب کلکه نده رایه

یغلاپ آه تارتب ریجانه نك قوچاقی غه تاشلنیدو.

هچلمده بولغان ایلسکرکی تیچلیق و خوشلوق اوزکو

رودو. همینك دقتی رایه ده او همان هوشسز

زوهرا کلپ رایه بیسی فی تمز یغا آلیدو.

چولپان - نمه بولدی؟

حمیده - بو نمه ایش بو

قوسری - تمز بولونك کلتورونك پیاله ده سو

سلیمه - کو کوروب قاپتو لبلری آسی

عنبر - چیبیلدیتو بو قزغا آلواستی

حوا - راست حوما قزنی جین توتوب آغان

قوسری - یققرش لازیم تزغنا داخان

چولپان - چیرایی سارغراب سماز بولدی

سلیمه - توی کونی بو عجب یمان بولدی

عنبر - دؤ - پری نك ایشی بوالیته

حوا - پیره اویناندورش کرک - پته

(فاطمه سوا ایلب کلر)

ریجانه - مانا سو کلادی سفیلی بوزیکه

کلمه یاتراق ایدی بو اوزیکه

زوهرا - مكا برسيده خنم سولرني

فاطمه سوني زوهراغا بریدو، زوهرا

سوني زابعه كه چاققاندين كين رابعه - چو چوب هر
كه تلميندو

زوهرا - آچميلا وای بلام كوزلرني

رابعه شيني كوتوروب اطرافقاني سرانجام

قاراپ يوزيكة توشوب آلمان ساچني توزوتوب

ايلب اولتورودو،]

فاطمه - نيمه بولدونك وای جنم آداسم

رابعه - بليديم آخريدي يورك وباشم

قوسري - وای خنم بالدور قارا باسقانمو

چو اياز - يانلر يفا تومارمو آسقانمو

عنبر - فاسي نيمه كوروندي كوزلرنيكه

خلى نرسد كده كه لاله اوزلرنيكه

رابعه - بر يكت صوره تي كلب يتيدي

او مني بونداغ ايلبيدي كه تدي

عنبر - چيبيليمتو سز كه ار كه ك جين

دعا او قوتوش كرك بوتكا نردن

[رابعه بغليغان تاوش آريلاش توسته يكي بيت

ني او قوشقا باشلايدو]

[ساز چه ككولو ك آهانيكه]

فراق دشتيده محمودك عجب آواره دور كونكلوم

محبت تیخی برله یاره یاره یاره دور کونکوم
 یتله یه ی آرزوغا من جدالق ایچره قیدالدیم
 فراق یا چاقیری نك اوقلریدین یاره دور کونکوم
 بولوبمن مینلا بردوغ تا بعدیم دواسی فی
 دوا استه ب بولوب هیران یمان بیچاره دور کونکوم
 یانا اوستومکه قانداغ درد محذله توشه ابر کهن
 یریم جان خسته بولدوم آه کم کوپ زاره دور کونکوم
 [زوهرا اورنیدین توروب رابعه که قاراپ :]

قوب بلام آزغنا هوا آلیلی
 همه من باغ لیغه جقب کرلی

[اوی دیکی لر قو پوب تا شقری چقشقا باشلای
 دو... رده توتودو]

ایکدیجی پرنه

۳ - کوروش

منظره : اولتیغ اوخشاش لیکن وقت که
 بولوب اویکه قارا چراغ یاندورولغان رابعه ساندوق
 فی ایچب آلدیراشلق بله بعضی ترسیلری ایلب
 یاغلققا اورایدو [رابعه نك هرکتی احتیاجیانو]

تر بولوشی کرک [زوهررا ناشقر بدین کر ب اطراف
قاراب آغاندین کین در :

تورونکز تر بولونک کو تر سزنی
سعدین آخون ایلب کیر سزنی
اوقلبتو ایکی آط طیسار
قاشی دا دوستی حسن آخون بار
توشدی قارانکنو بولدی هم خلی باغ

رابعه - بولدیمو خالی حو بلا و باغ
زوهررا - بولدی خالی بوقدور هیچ کم
رابعه - بولدیمو سون باغ آرا یانا بر کم
زوهررا - هیچ کشی بوق همه سی توبدا

آنانکز صمان کوتوش جایدا

(زوهررا بلن رابعه اوی دین چقب کمتیر
بولر چقب که تکه بدین کین قادر قجقرب کریدو :

رابعه رابعه ۱ قزیم رابی

اوی که کر ب اطراف قاراب حیران بولوب

قالغان حالدا یانا زوهررا خان زوهررا خان

(زوهررا کریدو)

یعقوب - قینی رابی ؟

زوهررا - هلی بارایدی نه که که تدیکی ...

یعقوب - نه که که تدی ؟

زوهررا - نه که که تدیکی ...

(ساقی کزیدو و هولوقان حالدا دیدو) :

قینی ... قینی ... قینی ... بولماملا

مهمانلا قشیفما چقمامللا

خلی وقت بولدی بز کو توب قالدوق

بولدی بر او بقو بز توروب قالدوق

(بعقوب دودوقوب خجالت ده) :

چی ... چی ... چیم اوی ده یوق بالیمز

بز اونی حاضر استیشب یاتمز

ساقی - اوی ده یوق ... [اندیکپ]

بعقوب - اوی ده یوق

ساقی - بوقاند اغ ایش ؟

(بعقوب زوهر اقا قاراپ) :

آخوردوشن لازیم قاید بولسا نأفش !

(زوهر اناشقری چقب کتیدو. بعقوب ساقی قاراپ)

هه سبله ساقی آخون تاشقری چقسیلا

مهمانلری آرلا توختامسیلا

قاید بولسا من اونی تاپامن

کوب حایال بولمای آرقیدن چقیمن

(ساقی چقب کتیدو. بعقوب اوی ایچمیده اوزی

بلهن اوزی سوزلیشبقالی فی سیلاب) :

آپلا خوا کبیر نه که که تکه ندو ...

نه که قاچاندو نه که بوککه ندو ...

همه ایش نو همه ایشا قاجقاندو
 یوقچیشنی کم او که نکه ندو؟ ...
 [بر آزاو بلونوب تورغاندین کین]
 هر قجان زوهرانک تماشاسی
 اوایدی رابعه نك آشناسی
 همه سترینی او بیلر ایردی
 [بر نرسه یاد یغا توشکه ندك قیافتده]
 منکار وقت او دیکن ایردی :
 قمر لری تویی خوا هلیما بدو دیکن
 نصیحت قلسام انکلبیما بدو دیکن
 بو تماشاً زوهرانک او بونی

همه چون بوزودو کشتی تویی نی
 قزنی تا پهای اوی که کمر سوخو
 سورا قفه - و ابنی برسوخو
 [زوهر اکریدو - یعقوب زوهر اغا قاراب
 قینی تا پدینکمو؟
 زوهر ا - یاق تا پالما دیم
 نه که که تکینینی هیچ بلالما دیم
 یعقوب - همه که - سن اونی تا پالما دین؟
 نه که که تکینینی هم بیلالهای - سن؟
 بلیدین سن اوزونک همه ایشینی
 احق ایله همه سن پانا کشتی نی

زوهرا - من اونونك قابى ر ايشيني بيله من ...

نه كه كه تدى او قز انچوك تافا من

يعقوب - ر طرفده توى بولا وانسا

خلق كيتشكه آدير او اتسا

خجلبيله بر كشي تولافولنى

ايلبسه شونجه كو پچولوك تويى

بولموسا قيز نكاح قلدش چميدا

خلق كولوش ممدو همه سى ميغيدا .

زوهرا - با شدا من سز كه بر قيلم ايتقان

قز ينكز حالى نى بيان قلغسان

قز ينكز زار - زار تو كوب ايشيني

سز كه عرض ايلديكن ايدى ايشيني

سز اونونك عرضده قولاق سالماي

بالا نكز آهيغا نظر قلماي

آ بروي هم بولمسا قايلاد ينكز

قز ينكز ظا رحم قلميد ينكز

ايكي خا تونغسا قلميسان كوندهش

قلد ينكز تويى ديكو چي حش - فش

كبو او غلدينكز قولى ديكى قامچي

خلق قايدىن تامغوزار تامچي

مانا شونك او چون او قاچقايدو

قان يوتوب بر بولونكدا ياتقان دو ...

بعقوب - زادی بو همه سی سنک او بونوک

بو سالار سنینکی او یلوغو نونک

ادب زوهر اغا حرم قلب زوهرانی اور ماچی

بولودو. زوهر ا قاجیدو. بعقوب زوهرانی قوغلاب

فونلوشوب یقیلب توشیدو زوهر اوی دین

چقب کتیدو. پرده توشیدو.

اوچونجی دین

صحنه اور مانلق بولوب بر درخت توبیده

رابعه 'سعدین' حسن اولتورغان خالد ا پرده ایچلیدو

سعدین بید یغان تر سه لرینی حاضر لاپ توروب

آزغنا دم ایلب طماق بهیلی

رابعه - بجه قلسا یارنک مهیلی

[طماق بیشکه باشلیدو. رابعه بلهن سعدین

بر تکیدین بسم آریلاش بر - ریکه قاراب ایلیشیدو

حسن بولر که زوقلونوب بر آقاراب تورغاندین

کین توبندیکی خمس فی اوقویدو:

[ساز کورش قیزی آها کیکه]

بو کون شادمن شاد بولغوم کیلور

بیکلی نجه لردک ایچلغوم کیلور

بو چیلر آراسه یره قلعوم کیلور

قیقب پرها و الرده اوچقوم کیلور

ایکی دوست کو روشہ کندہ کور کوم کیلور
 سعدین: نیچہ بل بزنی کویدوروب بوفراق
 پورک باعریمز کویدوروب اشتیاق
 قلب بر بریمزنی داتم براق
 قارا کونلریمز بو کون بولدی آق
 محبت کلمن امدی اوز کوم کیلور
 رابعہ - چیک قانچہ بل اولوق آہ کون وتوز
 تو کوپ ایکی کوزدن باش اورنیقا خون
 تولہ تون سبچ بزکہ نورینی کون
 ایچلدی قارا بختیمز اوشبو کون
 اوزون وقت حیات امدی پور کوم کیلور

حسن - ایکی گز کولوپ بولسنگز کونکلی شاد
 محبت باغی ایچیرہ تافیب مراد
 رقیب بولسا آوارہ تافای مراد
 قلب پورسہ او داٹما آہ - داد
 شو وقت ده مذک عسرسور کوم کیلور
 سعدین - اوزون وقت چیک رخ درد الم
 جد القدا تہ یلہپ آباغ آتی غم
 یتمن مراد مقصدیمکہ بودم
 یایمدا مذک نازین بر ضم
 بو بختیمکہ هر لحظہ کولہ کوم کیلور
 رابعہ - چیکیمز جفا وصلی یار استیشپ

یورو بجز اوزوز زار - زار قاشخاب

بو کور آرزومرغه بز بشتب

- ورو بجز حیات ایکی من برلیشپ

بو احوافا کرب شکر قلموم کیلور

ساز توختایدو رابعه بر طرفه فکه قاراب

بزر سینی کور کن قیافت ده دیدو -

او کشی کم؟ بو طرفه فکه کیلور

سعدین - بر طرف مانگهوجی بولاوجی دور

(آقمال هیدمک بر کشی قولیدنا بر رباب

باشیدنا کلا. قلمدرچه کیپنکن حالدا چقب کلاب بولور

بلهن کوروشیدو بولر بلهن کوروشکه مدین کین

قری بولردین سوزار :

بوندنا سز لر ننه قلب یورو سز ؟

که لادینکنز به دین نه لیکه باراسز

سعدین - بز بو چوللر آرا مسافر بز

رزقن تارتقان جایما بارورمز

قری - قانچه کون بولدی چقمنکنز غا

سعدین - ۳ چکه کوندوز مانگهمنز غا

(قری بولر که قاراب ایستیدو :)

چول ایچیده اکر مسافر سز

بز مو بو چول آرا مسافر بز

شونی او بلا گئی من قری سز باش
 بك تولا ایشلمنی کجوردی بو باش
 من نصیحت قلائی اونی آنکلانک
 دل سکرزدا یاخشیلاپ ساقلانک
 دد قولی دیکی ربای نك نار لرینی توز
 رباب بلهن تو بندیکی مربع نی او قویدو

چین مسافر بولسانک او غلوم آنکلاغیل
 سنکا قلائی نصیحت اونی تمکشا غیل
 بر قری من سوزومنی سن اوبدان بیلدگیل
 سوز لریمی اونو تهای دلدا ساقلاغیل
 او غلوم کئی دونیادا دوشمن سز بولماس

حاقیل کئی دوشمن دین هیچ امین بولماس
 ایقین سو او حلالر لیکن دوشمن او حلو ماس
 هیچ قاچاندا دوشمن دین امین بولما غیل
 کئی او چون یوز دوست آرز بر دوشمن یمان
 بولوب بولماس هیچ چاغدا دوشمن دین آمان
 یوقو توشقا دوشمن نی تبریش هر زمان
 ممکن قدر سن کئی که دوشمن بولما غیل
 چیقمچلق غیبت دین دائم بول براق
 منافق لق خیانت انک یمان اخلاق
 بونداغ ایشنی قلفو چیدین حیوان یاخشیراق
 سن چیقمچی غیبت چی منافق بولما غیل

اوغلووم ياخشى بيل آنا - آنا قدرى
 اونوتما سن اولرنك قويغان مهرى
 ياخشىقله ياندورغىل باققان اجرى
 آنا - آنانى ناراضى قلمغوجى بولماغىل
 هچ قاچاندا كوز ليمه كشى كه يمانلىق
 ايسته داتم كويچولوك خلققه آمانلىق
 قايدا كورسه نك عاجزنى قبل مهر بمانلىق
 شفقت سزا اصفاز كشى بولماغىل
 راستلىق بولسون هميشه سنك يولديشك
 غربت همت بولسون داتم قرديشك
 تيم لرنك بيشىنى سيلا بولور اونك ايشك

يالغانچى هم قورققاق كه م همت بولماغىل
 ايشه همه سن كشيكه سينيماى توروب
 بها برمه كشى كه بر قويدم كوروب
 طمع قلب بيلنما كشى كه تلوروب
 كشى كوجيدن قايدا آلام ديكوجى بولماغىل
 طمع قلب كشى كه خوشامد قيلمدا
 اوز عزتى نفسينكى هرگز اونوتما
 ياشاش اوچون ايشله شدن باشقا بولوتما
 نورموش اوچون هر كت قل هررون بولماغىل
 تنج وقتكدا هر كشى سلكا دوست بولور
 قيتالغاندا دوست دشمن اوبدان بليسنور

و فالق دوست دونیادا آزر اق تیریلور
 هر بر کیشیکه دوستوم دب اشنج قلماغل
 بابدانگنی دب کشیکه یمالق قلما
 زبان فلیب خلق دلینی هر کیز آغریما
 کشی حقیکه هج چاغدا فارساناما
 شخصیت چی آبروی فرست بولماغل
 اولوغلر که سن آیله همیشه حرمت
 حاجز لر که هر وقتدا قلغل سن شفقت
 آما پتکه هج قیجان قلما خیانت
 وعده قلما نک وفا قلما ی قلماغل
 بر آقری من آخر لاشقان حیاتم

منك سنكا قلیدیغان شو نصیحتیم
 کاتالردین اشتگن چین سوزنی اتم
 بو نصیحت نی ای اوغلوم ابدان آنکلاغل
 (قری اوز نصیحه تینی تمام قلغاندین کین بولر
 بلن خوشلوشوب درخت لقلر آریسیغا کرب کتیدو
 حسن قری یوقالغاندین کین :)

کم ایکن بوا بو - دل نصیحت قلغان
 یاخشی سوزلرنی توهفله لر قلغان
 سعدین - ککی بولسا بر اولوغ کشی دور
 بو نصیحت اولوغ کشی ایشی دور
 بوندا بز آز غنا آرام آلبلی

برین اوخلوئی قاراب تورالی
 احتمال دوشمن زکة قصد ایله
 تیجی حاضر قری بونی دیدی لر
 حسن - هه سیه اوخلانکلامن تورای ساقلاب
 سعدین - سر ایستب اوخلانک من تورای قایلاب
 حسن - یوق یستک اوخلانک من قاراب تورامن
 سز او یغانقاندا من باریب یاتامن
 (سعدین رابعه اوخلاشقا باشلایدو - حسن
 قولی دیکی چوماققا یولونوب درخت تو بیده اطراف
 قا قاراب اولتورودو - و مو کوده شکه باشلایدو -
 هم اوخلاب قالیدو - اوزاق دین آط تووواقی نک اونی

آنکلنیدو - آط یقین کلیم توختایدو - درخت اق
 آراسی دین نه زه چوماق بلهن قورالانمان حالدا
 همدم بلهن ساقی کورونودو - ایکی سی نهایی آوایلاب
 درخت لر آراسی دین اومولوشوب اوخلانلر قشی غا
 کلشکه باشلایدو -

ساقی اوشتمو متوتلا برنی پوتولوب سالغانلقدین
 حسن او یغونوب کتیدو - رابعه سعدین هم او یغونوب
 یو کوروشوب قو بودو - همدم بلهن ساقی مو بولرله
 هجوم قلب تاشلنیدو - سعدین همدم نک اونیکه
 سالهاچی بولغان نه زه سی فی تارتب ایلب کالته ک اور
 پیدا همدم فی اورماچی بولودو و کالته ک همدمکه

تکمه‌ی اوزی چو کولوب کتیدو. ایکی سی موشلاش

قلی باشلایدو. سعدین همدم نی یقتب بلنجی بله ن قولیدو.

باغلایدو. حسد موساتی بله ن موشلوشوب قومو دا قلیشپ

آخردا ساقی نی یقتب آستینغا با سیدو.

سعدین - باغلینیکر / باغلینیکر / او ایتی

حسن - نهرسه یوق ...

سعدین - یشینیکر بلباغ نی

(حسن بلنجی بله ن باغلاپ بو ایکی سی نی درحت له

آسیدو).

حسن - توختوما سعدین اولتوره بلی بونی

برچوقورلوق ارا کومه بلی بونی

همدم - وای جان آه ... بر قوشوق قینم نی تپله ی

قلغانمغا تو به لر ایله ی

سعدین - سن بله مدن نی لر نی قلدیك سن

بزنی قانداغ بالاغا سالدیك سن ا

یاخشی کورمه یمن قان تو کوشنی اوزهم

بولنموسا اولتوره زایدیم همدم

سن منی یاردین آریر سما قیچی ایدیك

اوج خاتون ایلب باشا ما قیچی ایدیك

بز ایدوک سو یکو دردی بله ن مهس

سنگ فکر يك ایدی او یون وهوس

عاقبت بز باش ایلب قاپیدوق

صفتی بو جايدا بقتب توتدوق
(سعددين حمر اهريقا قاراپ):

بز بو جايدين تز بوروب كيمته بلي
كوزايكهن جايمن عا تز ييتيلي

(دب بولر يولغا توشيدو و يوقولوپ كتيديو.
بر آز اونكه ندين كهن يانا آطنك تاوشى كلب
توختاب بولر باز جايغا اكرم سب كلب بولرني
كوروب قورقوب بر قدم آرقيقا قاچيدو).

همدم - كيل ا بو يان كيل ا بزني قوتقازغل
بزني تزرك سن يشب آغل

اكرم - كم بو خلددا باغليدي سزني

ساقى - هليقيلا باغليدي بزني

اكرم - بولسا تورغان اولار يانا ماراب

مى مو اولر قويموسون باغلاپ

همدم - خلى وقت اوتدى كه تكيلى دوشمن

تز كلب يشب آل؟ قينالديم من

(اكرم تورت طرفكه قاراب قورقا - اينيمه

بولرنك قولني يشكالى تورغاندا بر درخت آرزغا

قسرلايدو. اكرم وای جان دب قاچيدو.

همدم - وای ايكه سن عجب يمان قورققاق

اكرم - يمان اسممو وای يكم باغلاق

(قايتب كلب بولرني قوتولدورودو).

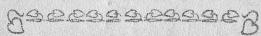
ساقی - بولانی توتماق در حقیقت تہس

اوچوسنک موکوچیمز تہس ...

ہمدہم - بزبو جایدین اوی کہ قایتابی

باشقا بول برلہ اونی توتابی

ہمدہم بلہن ساقی آفہ اقلنب بولغا توشود و پرده بھادو

تورتیدجی دیر

۱ - کوروش

منظرہ : کاشغر دیکی حضرتی آفاق مازاری

نک کوروشی بولوب فشتاق لرو کونہہ زنک دروازہ

لری کورونودو. وقت اقس وقتی ویکہ بولوب مازار

ایچیدہ شام ینب تورخان حالدا پرده ایچیلیدو.

سعدین ساچلری اوسوب مورہ سیکہ توشکر کیملری

یوتوق باش آباغی بالانک مجنونلرچہ بولغان تأثیر

لک برقیافت دہ مازارنک ایچیکہ کریب کلیدو. غملمک

تأثیرلک بر آھنکدہ توبندیکی چہ سوزلہ شکہ باشلایدو

ساز بولات ہیزم آھا گیدہ

ایزلکن بر عریب بچارہ دورمن

محبت دشتیدہ آوارہ دورمن

کوزل بار عشقیدہ من زار حیران

بچہ یل بقلیدیم باش اورنیقا فان

خیزان ولدی بکیت لک نو بهاریم
 میسر بولیمیدی وصلی نکاریم
 تو توپ بز لرنی قاچقان بریمزدین
 رقیبلا آریندی بریمزدین
 بز ایکی مرکه سن سالغان محبت
 ضرب بچاره که سن ایله رحمت
 همه مشکل خدایا سنکا آسان
 بولوبن سو بکو ایچره زار حیران
 طلوم بلن جدا قلتندی یاریم
 توله دی طاقتیم صبریم فاراریم
 وصالی سز نمه ایله ی بو جاننی

جمالی سز نمه قبلا ی بو آننی
 جدالقا چیدالما یمن من امدی
 بودرد ایچره یورلیم یمن من امدی
 وصال سز حیاتمدین زیریکتم
 سینکسز رابعه جانین زیریکتم
 بولای من رابعه یادیده قبرسان
 آرام آلدون چقب خسته ضرب جان
 قایان سن آه شی سویکن نیکاریم
 قبنی سن شی بری ... رابعه ... یاریم ...
 [هوشسز لب یقیایدورده توشودو]

تور تيد جي ڀرنه

۲ - ڪورونوش

صحنه اولي غه او حشاشا وقت کون چقار
 وقتي بولوب جماعت لرنك نماز بامداد او قوب چقار
 وقتي في ڪورونوش ڪرڪ سعدين بز چنده اولوك
 ياتقان بولودو خلق سعدين اطرافينا توفلونودو
 مؤزين - بارميد يكي بونونك آنا آناسي
 بوندا قابو اولوب بر کون چڪه سي

[شو حالدا تاشقريدن حسن ڪرپ ڪليدو
 سعدين اوستيڪه اوزنجي تاشلاپ بغلاغان حالدا اوقويدو:
 سار سافريق برديسي آها گيده
 آه جفا تارتب فلنڪدين ڪوب جفا چگه ن يكت
 ڪورمه بن راحت يوزجي درد بلهن اولنڪن يكت
 ڪوزايج دنياغا تارتماي هجر درد يدن بولهك
 سويڪو دردي برله آواره ٿيم اولنڪن يكت
 في بولوردي سن ايرشسه نك وصل دلدارينڪغه واي
 آه ابست غم قايناميدا بي نوا اولنڪن يكت
 ايمام - صبري نه يلهنڪ نه يلهنڪز صبري
 بو همه سي خدا نك تقديري

نېمېنكز بو سز بو نو نك كمي سز
 سز بو اولكو چي نك نيه سي سز
 حسن - دوستي ايديم بو يكت نك من
 بله او سكه ن ايديم اونونك بله ن من
 اجمام - بو يكت بولغان يمشقا آواره
 نيه چون بونداغ بولدي بچاره
 حسن - بو يكت اصلي فيض آباد دين
 آتي اونونك ايدى ملا سعدين
 سوز اوزون قسقا سي يكت عاشق
 يار فراقى دا كويدى بو عاشق
 تو كو بان هجر آرا باش اورنيفا خون

طاقت بولدى بوصفت مجنون
 دوست ايديم من غريب زار او كا
 اونى اسراش وظيفه ايردى منكا
 تونو كون من اوخلوغان چاغدا
 بولغان ايكن بو زار نسا پيدا
 آخووروب بو كوروب يوركن ايديم
 اونى استب بو جايفغا كهلكن ايديم
 بو يكت نى بو خيل اولوك كوردوم
 اير يلب دوست دين من غريب بولدم
 (سوزلهش وقتيدا خلقلر كوزيشي قلمشيدوم)
 اجمام - بو يكت ايركن سويكو قربانى

يار عشقى ده يوقولوپ جانى
 حبر امدى . . . بز نيمه قلامز
 دفن ايلمش ايشين نيمه قلامز ؟ ا
 حسن - او بكت نى نر ايلب كيممز
 فيض آباد تفراتى دا دفن ايتمه من
 بار او جايدا بونونكى دلدارى
 جاني قمر بان ايليكن يارى
 فيض آبادقا ايلب بارىب كومومز
 باريقا حالى نى حبر قلامز
 دوستى ايرديم بونك تريك چفيدا
 قلاين دوستلوق اولوك چفيدا

(ديدو . بلدغيني شيب - مدينينك يوزيكه ياپيدو .
 برده توشودو) .

دېشده جى پىزده

(صحفه توزولوشى يمان يار اوسته نكى نك
 بو بى بولوب وقت قش فصلى بولودو . اوسته نك بو بى
 درخت لق بولوب رابعه زوهره و ۹ - ۱۰ باشلرده
 بولغان برقن [رابعه نك سىلكى سى] درخت لىدين
 چقب كلېدو . (رابعه نك حالى كېمى ' روحى اولقى
 كوروزوشلر لى قارىغاندا ناچار بولوشى كىرك) بولر

سو خاچقان بولوب بردین قیاقنی کورتورنه ن حالدا تونک
 خانلقه دین قولینی تر - تر هو داب ایتمیدو. دریا بویغا
 کلپ اولتورغان دین کین رابعه سورایدو) :
 آه... عجب سونک ایمان بولدی
 اوچوری یوق نازامو یوقالیدی
 سز حسن اویسی که برپ ایدینکیز
 اونو تو بئمن' نمه دیکن ایدینکیز
 زوهما - حسن آخون یوق ایکن اوی ده
 رابعه - که تدیمو یا' دوستی نلک کی ده
 آچا بوکون جینم جمره لایدو
 بورو کوم آسقب نیله ایدو

سعدین احوالی نمه بولدیکن...
 قینیلپ قایسی چولده یوردیکن...
 (دب توبندیکی عزیزی اوقویدو) :
 موزیکا آنارخان آهاکیده
 ایمان یاردیکی ایقین سونکا دی عرض حالینی
 حجه کوندور کورلیمیدیم سو یوملوک یار - زاریمنی
 دیلم قانلق' نیلم آهلق' کوزوم یاشلق' اوزوم عاجز
 خیزان قلدی فراق شمالی ینکی بولغان هاریمنی
 تو که پطاعت بو توپ قوت' کتیب صبر' قالمیدی احوال
 چیدالما بئمن' نورالما بئمن' یوقا تدیم اختیاریمنی
 قایاندور اول غریب یاریم نیمیشقا یوق درک اوندین

یترمه نمو، قانارمه نمو، کوره رمه او یاری می
 (اوزاقدین بر کشتی چقب کلیدو، زوهر او
 کشتی که دقت بلهن قاراب):

حسن آخون امه سمو آوو کشتی

رابعه - شو، عجب مو توین توشویدوبشی

زوهر او - سعدین آخون فی آختوروپ که نکن

هر قچان بر خبر ایلب که لکن

[حسن یسب کلپ بولر بلهن سلام قلمشیدو، یات -

یات رابعه که قاراب قوبودو]:

رابعه - نیچه کوندور تیا بالما دوق سترنی

قویدونکر نشویش غم لیمه زنی

قایدا قالدی اول غریب مسکین

عاشیقم، معشوقوم اول غریب سعدین

حسن - بارخان ایردیم شهری کاشغر غه

زوهر او - همه او چون باردینکز او بر که

حسن - آختوروب اول بچاره مسکین فی

چین محبت چی زار سعدین فی

رابعه - نه ده قالدی یار دلداریم

انتظار لاق دا کویدی بوجام

[حسن سوز سز بو قولداپ یغلاب کتیدو، وه

دیدو]:

او اولوک او عشق قوربانی

یوق اوزونك حاضر نئیده جانی
 [رابعه نك رانکی اوچودو. کوزلری نورسنز
 لئیدو. حسن - هرکت سن قتیب فالیدو حسن بی
 آریلاش توبندیکی بیت لرنی او قویدو] :
 ساز آه دیمین خدا دیمین آها کئیده

باریب من حضرت آفاقه اونو تماس غم لرنی کوردوم
 نماز بامداد او قوب حققان ایمام قوم لرنی کوردوم
 اولر بر جانیغا توپالانغان ایکن کوزدین تو کوب باشلر
 باریب منمو قاراپ او جایدا یاتقان موردینی کوردوم
 یقین باردیم جز لدادی جنم تشرپ یورک باهریم
 اوزون یل بله اوسکن دوست جانسن نینمی کوردوم

بقله جم آه اوردوم ا بغله دیمین من حضرت آفاقدا
 غریب بچاره سعادتین فی محبت قوربانی کوردوم
 [حین بوجانیغا که لیکه نده رابعه آه اوروب او
 زنی بر که اوروشقا باشلایدو. زوهارا بله ن حین
 توتوب آیدو. رابعه حسرت لک بر تاوش بله ن توبن
 دیکی بیت لرنی او قویدو] :

ساز برنجی آتار خان آها شیکه

آه امیتا آه اسیت ... اولمش وفاداریم دریغ
 حضرتی آفاقدا جان بر میش غریب یاریم دریغ
 جان براروقه تنگدا کم یولیکه نده باشنکنی سنک
 کم تمه یقانه و سونی آغصینکفا دلداریم دریغ

کم سنک یانینکدا بولغای جقه قاندا پاک روهیندک سنیک
آه کم بولدونک عجب فی عاشقی زاریم دریغ
سن بولوسن فی عزیز دلدار محبت قربانی
من تر بکلکنی تیلردیم سن اوچون یاریم دریغ
لازم ایر مس امدی منکا بو تر بکلک جان و تن
کونکهن بولسا بو جهان دین یاری وفاداریم دریغ
الوداع فی اسمان ایر الوداع فی سوا و - موز
الوداع فی زوهره آجا اقراریم دریغ
الوداع بیچاره سنکلم ا سن برله مهنکو الوداع
(سنکلی سوسی حکم قوچا غلاب ایلب)
ایر یلب قالدیک آجا کدین آه اسیتا آه دریغ